

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ

Estudi del barri de La Fonteta de Sant Lluís

Abril , 2022

**ÀREA BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ / REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS / SERVICI DE
BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ**

Carrer Amadeu de Savoia 11. Pati A. CP 46010

splanin@valencia.es

ÍNDIX

1. Introducció.....	3
2. Entorn geogràfic del barri de La Fonteta de Sant Lluís	4
3. Aproximació als antecedents històrics del barri.....	7
4. El barri de La Fonteta de Sant Lluís a l'actualitat	15
5. Dades sociodemogràfiques.....	18
6. Renda i vulnerabilitat	28
7. Recursos	33
8. Centre municipal de Serveis Socials	38
b. Entrevista al Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres	44
9. Altres aportacions	47
9.1 Entrevista a l'Associació Devesa-Fonteta de Sant Lluís	47
9.2 Entrevista al Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors Font de Sant Lluís	50
10. Conclusions	58
11. Bibliografia	61
Informes i estudis	61
Webgrafia.....	61
Fonts primàries.....	62

1. Introducció

Aquest document recull l'estudi sociològic realitzat sobre el barri de La Fonteta de Sant Lluís. Per a la seua elaboració s'han emprat tècniques d'investigació quantitatives i qualitatives que permeten aportar una visió del barri àmplia i completa. Així doncs, aquesta complementarietat ha facilitat conèixer la realitat social del barri, les seues necessitats i la seua evolució fins l'actualitat.

Aquest estudi comença situant geogràficament el barri dintre de la ciutat de València. Li segueix un apartat on s'ofereix una contextualització històrica i social del barri que dona pas al quart punt on s'exposa breument l'actualitat de La Fonteta de Sant Lluís. L'anàlisi sociodemogràfica ocupa el punt 5 i, la socioeconòmica, el punt 6. Seguidament, s'aporten els recursos amb que compta al barri, tant els socials, educatius, sanitaris com de transport. Al bloc 8 s'aprofundeix en la informació del Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) de Quatre Carreres, que inclou dades qualitatives i dades quantitatives (entrevista a la directora del CMSS).

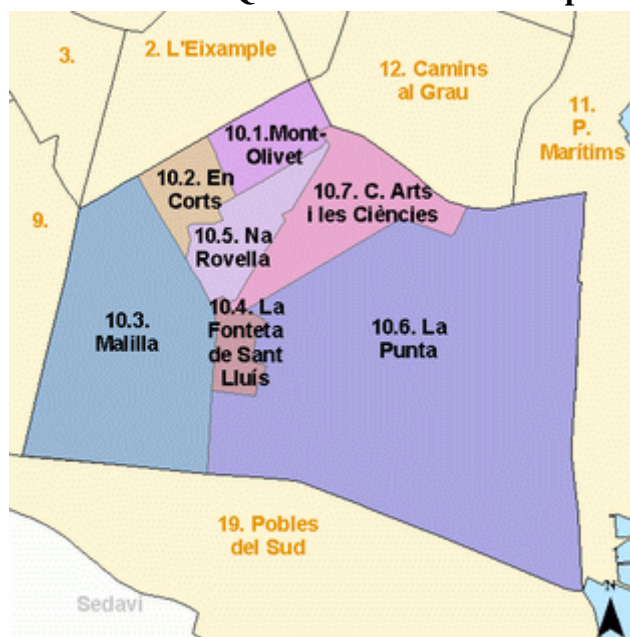
La part qualitativa inclou altres entrevistes que s'han realitzat i que s'exposen a l'apartat nou. És el cas de l'entrevista realitzada a l'Associació veïnal Devesa-Fonteta de Sant Lluís, concretament al seu president. També s'ha inclòs l'entrevista al Centre Municipal d'Activitats de Persones Majors de La Fonteta de Sant Lluís, ubicat en el barri de Na Rovella, però concorregut per veïnat del nostre barri d'anàlisi, en tant que és el centre de referència. El punt 10 de l'informe inclou un recull de premsa amb notícies i articles referents al barri i, finalment, s'ofereixen les conclusions.

2. Entorn geogràfic del barri de La Fonteta de Sant Lluís

El barri de La Fonteta de Sant Lluís pertany al districte de Quatre Carreres, el número 10 de la ciutat de València. Com s'observa al Plànol 1, aquest districte situat al sud-est de la ciutat, llinda amb Camins al Grau (12) pel nord-est; amb l'Eixample (2) pel nord-oest; a l'est amb Poblats Marítims (11); a l'oest amb Jesús (9) i, al sud, amb Pobles del Sud (19).

Tal i com es recull al Padró Municipal d'Habitants de 2021, el districte de Quatre Carreres té una superfície de 1.132,5 hectàrees, el que suposa un 11,46 % del total del conjunt de València, que conta amb 9.878,2 ha¹. Pel que respecta a la població, la ciutat té 801.180 habitants en 2021, de les quals 74.308 resideixen al districte de Quatre Carreres el que suposa el 9,27 % del total de València. La densitat de població del districte 10 és de 65,6 hab/ha., més del que s'enregistra a la ciutat que, segons les dades de l'any 2021, és de 57,8hab/ha².

Plànol 2. Districte de Quatre Carreres dividit per barris.

Font: Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Fonteta de Sant Lluís està situat al centre de Quatre Carreres, districte que conforma

¹ La dada de superfície no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

² La dada de densitat de població no inclou el llac de l'Albufera ni el Port.

aquest barri juntament amb Mont-Olivet, En Corts, Malilla, Na Rovella, La Punta i Ciutat de les Arts i les Ciències.

D'acord amb el Padró Municipal d'Habitants (2021), La Fonteta de Sant Lluís és el barri amb menys superfície del districte de Quatre Carreres, amb 23,9 hectàrees. Li segueix el barri d'En Corts amb 36,4 hectàrees, Mont-Olivet amb 47,3 hectàrees, Na Rovella amb 54,0 hectàrees i Ciutat de les Arts i les Ciències amb 98,9 hectàrees. Els barris amb més extensió són Malilla, que ocupa 250,7 hectàrees i La Punta que amb 621,3 hectàrees és el barri més extens del districte.

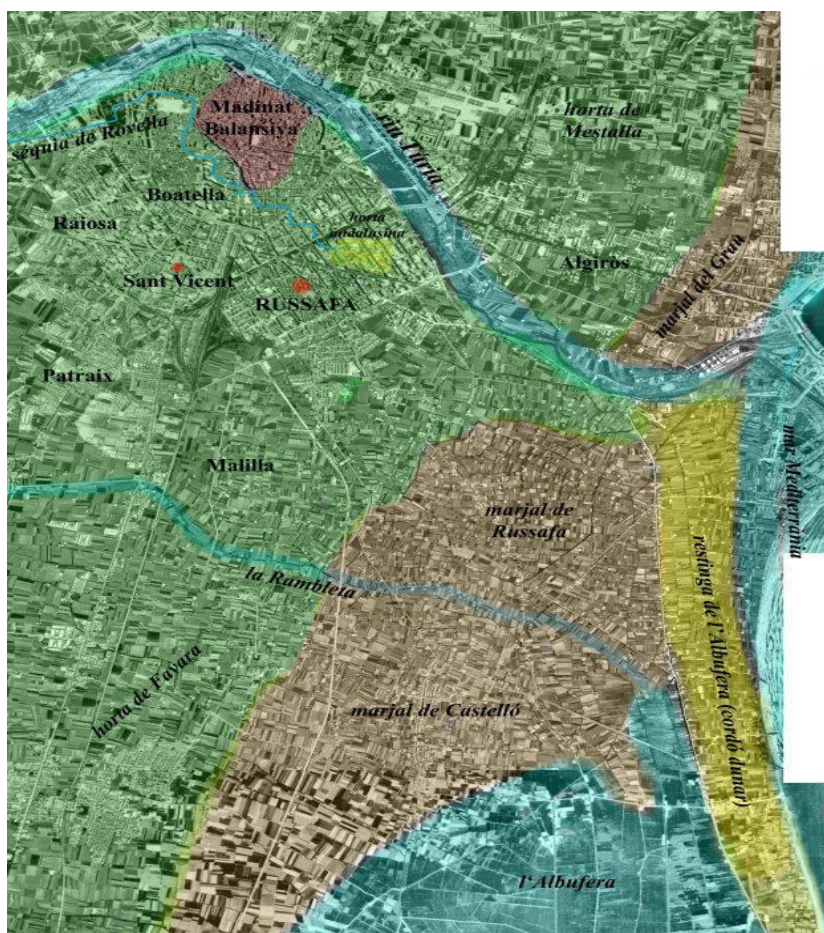
Pel que fa al nombre d'habitants, La Fonteta de Sant Lluís és, amb 2.995 habitants, el segon barri del districte amb menys habitants. El primer lloc l'ocupa La Punta amb 2.756 habitants. Li segueixen Ciutat de les Arts i les Ciències i Na Rovella, amb 7.523 i 7.652 habitants respectivament. Els barris amb major nombre d'habitants són Malilla, amb 22.100 habitants, Mont-Olivet que compta amb 19.215 i En Corts amb 12.067.

En base a les dades de superfície i les d'habitants, es pot esbrinar la densitat de població de cadascun d'ells. El barri de La Punta és el que té amb major superfície per hectàrees i menys habitants, pel que té una densitat de tan sols el 4,4 hab/ha. Amb bastant diferència li segueix Ciutat de les Arts i les Ciències amb una densitat de població de 76,1 hab/ha. i Malilla amb 88,2 hab/ha. La Fonteta de Sant Lluís, el barri amb menor extensió, ocupa el quart lloc pel que fa a la densitat amb 125,3 hab/ha, més del doble de la densitat del total de la població de València amb 57,8 hab/ha. Na Rovella enregistra una densitat de 141,7 hab/ha. Finalment, els barris amb major número d'habitants per hectàrea són En Corts amb una densitat de 331,5 hab/ha i Mont-Olivet amb 406,2 habitants per hectàrea.

3. Aproximació als antecedents històrics del barri

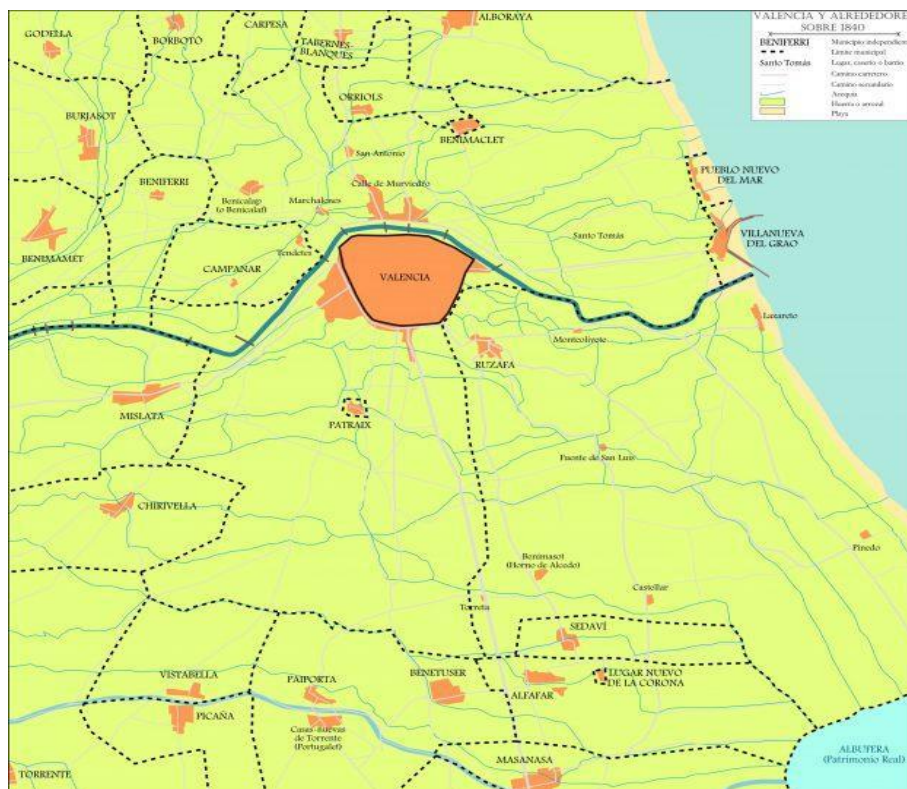
Els orígens històrics del districte de Quatre Carreres són de caire rural i es troben imbricats en els del barri de Russafa. Com recull l'historiador i cronista de la ciutat de València Vicent Baydal, aquest barri del districte de l'Eixample, des del segle VIII fins a principis del segle XX, va ser una població independent amb les seues particularitats i lògiques pròpies. Aquesta població, que començà sent Almúnia i alqueria i ha acabat sent barri de la ciutat, comptava amb una gran extensió de terme municipal. Així doncs, el terme de l'actual barri de Russafa anava molt més enllà i arribava fins l'Albufera i la mar³.

Ubicació de l'alqueria de Russafa en el segle XII i de la seua possible horta original, irrigada per la sèquia de Rovella. Font: El Blog d'Harca⁴

³ <http://blog.harca.org/2017/02/07/tot-allo-era-russafa-una-historia-molt-desconeguda/> Consultat el 03/11/21

⁴ <http://blog.harca.org/2017/02/07/tot-allo-era-russafa-una-historia-molt-desconeguda/> Consultat el 03/11/21

Plànol de la ciutat de València i rodalies a mitjan segle XIX. Font: El Blog d'Harca⁵

Tal i com mostren els anteriors plànols, l'actual districte de Quatre Carreres es situava en aquest terme d'horta pertanyent a Russafa en el que s'anaren configurant nuclis de població. Precisament el nom de Quatre Carreres fa referència als camins o "carreres" que eixien de Russafa i comunicaven amb aquests nuclis de població que anaren consolidant-se. Així doncs, la Carrera del Riu anava en paral·lel al riu Túria i es dirigia cap a la partida de Mont-Olivet i passava per La Punta. La Carrera d'En Corts comunicava el nucli de població amb la Font d'En Corts, actualment integrada administrativament dins de La Punta⁶, i arribava fins Pinedo. Cap a la zona oest discorria la Carrera de la Fonteta de Sant Lluís, camí que també rebé el nom de la font a la que conduïa, i que arribava fins a Castellar. Finalment, la quarta carrera era la que es dirigia cap a la partida de Malilla i el Forn d'Alcedo, que li atorgava el nom de la

⁵ <http://blog.harca.org/2017/02/07/tot-allo-era-russafa-una-historia-molt-desconeguda/> Consultat el 03/11/21

⁶ Es tracta d'un nucli de població que conserva la seua idiosincràsia pròpia i el seu passat com a poble independent que, considerat administrativament part de La Punta, reivindica i exigeix el reconeixement de poble independent i pedani.

Carrera de Malilla. De manera que, tal i com assenyala Baydal en l'article referenciat, històricament el districte de Quatre Carreres pertanyia al poble de Russafa: "Tot allò fou Russafa i entre 1836 i 1877 fou gestionat per l'Ajuntament de Russafa, que, per tant, existí com a tal durant quatre dècades fins que novament passà a dependre de València, segons consta en les actes municipals russaferes per voluntat pròpia, justament coincidint amb l'inici de la Comissió per a l'Eixample de la ciutat".⁷ Així, l'any 1836 es va crear el municipi de Russafa, que comprenia un extens territori amb Mont-Olivet, Natzaret, La Punta, Pinedo El Saler, El Palmar, La Font d'En Corts, La Fonteta de Sant Lluís, Malilla, El Castellar i l'Oliveral, el Forn d'Alcedo i la Torreta. Però després d'un breu període d'independència, el 1877 es va annexionar a València.

La Fonteta de Sant Lluís va ser un dels petits nuclis de població que sorgiren en l'antiga horta de Russafa, com altres barris del districte al que pertany. Com ja s'ha avançat, el nom del barri es deu a la font de Sant Lluís. El nom d'aquesta es deu al dominic valencià Lluís Bertran, qui després d'estar set anys de missioner a Colòmbia, va tornar a la seua ciutat natal.

Segons conten les cròniques i la tradició oral, aquest religiós, actualment considerat sant, era aficionat a passejar per l'horta i patia d'una malaltia que li provocava set constant. En una de les seues passejades, l'any 1579 va arribar a aquesta font i la va beneir, conferint-li propietats medicinals. De fet, conta la llegenda que en una de les seues visites un malalt de febres li va demanar la seua benedicció i el sant, en lloc de beneir-lo, li va fer beure aigua d'aquesta font que el va sanar immediatament. Aquest succés li va atorgar fama a la font i al dominic, a qui se li associa més d'un miracle al voltant d'aquest ullal. Lluís Bertran va morir el 9 d'octubre de 1581 i el 1691 va ser canonitzat. Poc després de convertir en sant a Lluís Bertran, batejaren la font en el seu honor i, per extensió, aquest enclavament passà a denominar-se com La Fonteta de Sant Lluís.

A partir del segle XIX al voltant de la font va anar creixent un petit nucli de població que es va annexionar a la ciutat de València l'any 1887. Aquest nucli primigeni comptava amb una ermita del segle XVII que es va erigir en memòria al miracle del sant

---

⁷ <http://blog.harca.org/2017/02/07/tot-allo-era-russafa-una-historia-molt-desconeguda/> Consultat el 03/11/21

i que depenia de la parròquia russafi de Sant Valero. L'any 1832 va ser enderrocada parcialment i es va construir l'església parroquial de Sant Lluís Bertran, que encara es manté a dia de hui. L'obra, a càrrec de Francisco Javier Borull Vilanova, va conservar alguns murs de l'ermita originaria i va acabar de construir-se en 1909. Aquesta construcció va suposar tot un repte arquitectònic donat el terreny pantanós del terreny, per la quantitat d'escorrenties d'aigua que té el subsòl.

Imatge de la parròquia de Sant Lluís Bertrán. Font: Blog J. Díez Arnal

Aquest temple, juntament amb la font, esdevenen els edificis històrics del barri. L'església d'estil neobarroc compta amb 12 capelles, una d'elles dedicada a Sant Lluís Bertran, i a la façana principal dos retaules ceràmics del 1978 realitzats per artesans de Manises, representen alguns dels miracles que el sant realitzà en la font⁸. El centre de la façana la presideix una figura de Sant Lluís Bertran. Pel que fa al campanar, característic de l'estil del segle XVIII valencià, fou obra del frare franciscà Mateo Mateo Company. Com recorda el seu veïnat⁹, el rellotge de la torre es va posar l'any 1974 i es va sufragar mitjançant la recollida dels clavaris, els noms dels quals s'inclouen en un retaule de ceràmica que es situa en una de les parets exteriors de

---

⁸ <http://www.jdiezarnal.com/valenciaiglesiadesanluisbertran.html> Consultat el 07/11/21

⁹ <https://www.lasprovincias.es/v/20110903/valencia/fonteta-lluis-brotaba-cimientos-20110903.html>
Consultat el 07/11/21

l'edifici. Durant la Guerra Civil l'església va ser utilitzada com a magatzem de municions i va patir alguns desperfectes, raó per la qual als anys 40 va ser restaurada i reddecorada. Aquest edifici està catalogat com a Bé de Rellevància Local, en la categoria de Monument d'Interès Local al Catàleg de Patrimoni Urbà¹⁰.

A l'esquerra, imatge de la façana principal de l'església de Sant Lluís Bertran. A la dreta, imatge del panell ceràmic amb els noms dels clavaris que sufragaren el cost de la instal·lació del rellotge de la torre del campanar. Font: Blog J. Diez Arnal

Adossada a l'ermita es trobava antigament la famosa font que dona nom a l'actual barri valencià. En la seua disposició originària, tenia un reixat i uns seients i s'accedia baixant unes escaletes. Estava presidida per un baix relleu esculpit en marbre per Antonio Giner on es representava la benedicció de la font per part de Lluís Bertran. Amb l'ampliació de la parròquia, la font es va traslladar enfront de la casa abadia en un petit parc enjardinat on encara es manté a dia d'avui. L'antic baix relleu es va substituir per diversos panells ceràmics que fan al·lusió a les propietats curatives de les aigües. A més, a la part superior central d'aquests elements decoratius, hi ha un petit taulell de Sant Lluís Bertran, que en algunes ocasions s'ha hagut de restaurar ja que al sant se li ha esborrat la cara, possiblement per la quantitat de gent que, en visitar la font, ha convertit en ritual el gest de tocar-li la cara al sant. A la part inferior una inscripció recorda la darrera restauració realitzada pels clavaris l'any 1989.

¹⁰ <https://www.uv.es/catedra-horta-valencia/ca/cataleg-patrimoni-1286073147434/CatalegPatrim.html?id=1286105412382> Consultat el 10/11/21

Imatge actual de la font. Font: Blog La Valencia Curiosa¹¹

Imatge esquerra: Detall del panell ceràmic de la font. Imatge dreta: Taulell ceràmic amb la representació de Sant Lluís Bertran. Font: Blog J. Diez Arnal¹²

Actualment encara es conserven algunes de les antigues cases del nucli de població que anà creixent al voltant de la font i la parròquia. És el cas de la casa de principi del segle XX que encara hi perviu en la mateixa plaça de l'església. Arquitectònicament són cases típiques de pobles d'horta que, des de els anys 70, conviuen amb edificis de diverses altures que es construïren per donar resposta a les necessitats que plantejava el creixement de població derivat de l'èxode rural.

---

¹¹ <https://valenciacuriosa.blogspot.com/2019/07/la-fonteta-de-sant-lluis.html> Consultat el 07/11/21

¹² <http://www.jdiezarnal.com/valenciabarrifuentesanluis.html> Consultat el 07/11/21

Cases antigues del nucli de població originari de l'actual barri de La Fonteta de Sant Lluís. (La casa de l'esquerra data de principi del segle XX i s'ubica a la plaça). Font: Blog La Valencia Curiosa¹³

Les polítiques urbanístiques de la ciutat que han desplaçat cap al sud totes aquelles infraestructures i instal·lacions que la ciutat del Túria requeria han quedat evidenciades també en aquest barri. Arran de la riuada de 1957 -que, per cert, no va causar massa desperfectes a La Fonteta de Sant Lluís perquè està situat més alt que la resta de la ciutat- es va desenvolupar el Pla Sud, que desviava el riu del Túria per la zona sud de la ciutat. Això va suposar la desaparició de terrenys, vivendes i barris sencers. A La Fonteta de Sant Lluís li va afectar aquest pla per l'expropiació de terrenys, no tant vivendes. De la mateixa manera, l'autovia V-31 i les vies del tren, suposaren la pèrdua de gran part dels terrenys d'aquest barri que era molt més extens que el que és actualment que, recordem, és el més xicotet del districte.

L'any 1983 es va inaugurar al barri veí Na Rovella el pavelló municipal poliesportiu que, d'ençà 1986 és seu del València Basket, batejat amb el nom de La Fonteta de Sant Lluís, tot i que no s'ubica dintre dels límits territorials del barri.

Durant la mateixa dècada, el Pla General d'Ordenació Urbana de 1988 projectà sobre distintes zones de la ciutat la urbanització de sectors i la creació de nous barris. El

---

¹³ <https://valenciacuriosa.blogspot.com/2019/07/la-fonteta-de-sant-lluis.html> Consultat el 07/11/21

districte de Quatre Carreres va ser una de les zones afectades per aquest pla urbanístic amb el Pla d'Actuació Integrada (PAI) de Quatre Carreres.

4. El barri de La Fonteta de Sant Lluís a l'actualitat

L'evolució històrica de la Fonteta de Sant Lluís dibuixa una realitat ben diferent de la d'aquell passat entre hortes que arribaven fins la mar. Tot i així, com s'ha vist a l'apartat anterior, existeixen encara a dia de hui pistes que ens permeten evocar i rastrejar el passat rural del barri. És el cas d'algunes de les alqueries que es conserven, l'església i la famosa font amb llegenda miraculosa, les aigües de la qual ja no brollen a l'actualitat¹⁴.

Malgrat la manca d'aigua, als darrers anys, concretament l'any 2017, aquest espai de la font ha estat remodelat mitjançant els pressupostos participatius impulsats per l'Ajuntament de València. El veïnat del barri va votar per la inversió en aquesta proposta que incloïa un nou disseny d'un dels jardins així com l'ampliació de l'àrea enjardinada, elevar el paviment de la zona i la reproducció de les baranes originals entre altres¹⁵.

Com ocorre en altres barris de la ciutat, l'evolució de La Fonteta de Sant Lluís s'ha traduït en la pèrdua de la vida comunitària i familiar que caracteritzava la vida rural i de poble del passat. Aquest traspàs es simbolitza en el pas de pedania a barri de la ciutat de València. Com altres barris del districte de Quatre Carreres, La Fonteta de Sant Lluís va tindre alcalde pedani durant molts anys fins que va ser absorbit com a barri. A La Fonteta de Sant Lluís, però, no s'ha sostingut la reivindicació de recuperar aquesta catalogació com a pedania com sí es manté a altres zones del districte.

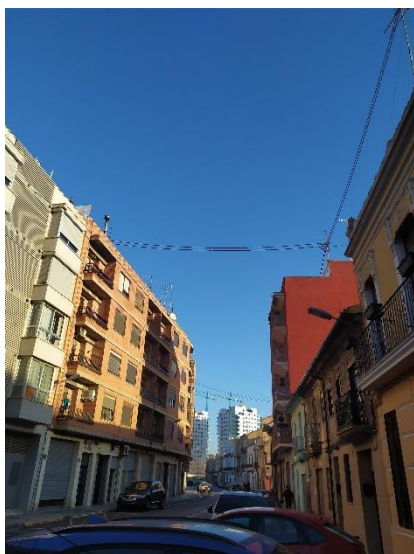
¹⁴ <https://www.levante-emv.com/valencia/2021/10/07/milagrosa-fonteta-sant-lluis-anos-58129142.html>
Consultat el 10/11/21

¹⁵ <https://valenciaplaza.com/valencia-dignifica-la-fonteta-que-da-nombre-a-la-fuente-de-san-luis>
Consultat el 10/11/21

Imatges del barri de La Fonteta de Sant Lluís a l'actualitat. (Imatge d'Eixam)

D'altra banda, aquesta transformació ha anat acompanyada de l'abandonament del cultiu dels terrenys d'horta. Si bé abans era habitual el conreu per al consum familiar o com a font d'ingressos, actualment aquesta realitat ha canviat i molt poca gent es dedica al camp. Respecte al camp i l'horta valenciana es produeix una situació un tant paradoxal. Es tracta d'un paisatge natural i patrimonial únic a tota Europa de gran valor que, com es recull a la llei 5/2008 de 6 de març de l'Horta Valenciana¹⁶, està protegida. Tanmateix, tot i aquesta valoració, la pròpia evolució de la ciutat ha visibilitat el impacte negatiu de moltes intervencions que, en nom del progrés, ha sofert aquest patrimoni.

A banda dels canvis produïts al propi barri, les transformacions realitzades als barris contigus del mateix districte, afecten inevitablement a la realitat social d'aquest barri que ha quedat encaixonat entre grans avingudes i autovies (Autovia del Saler, Ronda Sud, Avinguda Ausiàs March, Riu Túria i línies de ferrocarril de Rodalies de València). Així doncs, l'aplicació del PAI de Quatre Carreres, la construcció de l'Alqueria del Basket, el projecte promogut per l'empresari Juan Roig de nom polèmic "Casal España Arena" o la línia 10 de Metrovalencia incideixen en la vida del barri i el seu veïnat, tot i que no s'ubiquen exactament dins dels condominis del barri. De la mateixa manera que ho ha fet la construcció de l'Hospital Universitari i Politènic La Fe (conegut popularment com La Nova Fe) al barri veí de Malilla.

---

¹⁶ <https://www.boe.es/buscar/pdf/2018/BOE-A-2018-5394-consolidado.pdf> Consultat el 21/10/21

Imatges del barri de La Fonteta de Sant Lluís a l'actualitat. (Imatge d'Eixam)

Arran del trasllat a la zona sud de la ciutat d'aquest hospital, s'està construint un nou barri darrere de l'hospital (Turianova)¹⁷ sobre terrenys que afecten tant al barri de Malilla com al de La Fonteta de Sant Lluís. Emmarcat dintre del PAI Fonteta de Sant Lluís, aquest projecte urbanístic preveu la construcció de 4.628 habitatges distribuïts en edificis de 15 plantes d'altura i, per tant, suposa una amenaça per al patrimoni històric i mediambiental de la zona sud de la ciutat, tal i com alerten algunes veïnes¹⁸. Tot plegat, el barri de La Fonteta de Sant Lluís, així com la resta de barris del districte, s'enfronten al repte de lidiar amb les lògiques urbanístiques i especulatives que aposten pel creixement de la ciutat, en detriment d'atendre a les necessitats específiques dels barris ja existents.

---

¹⁷ <https://www.levante-emv.com/fotos/economia/2022/01/22/turianova-nuevo-barrio-valencia-61821885.html> Consultat el 24/10/2021

¹⁸ <https://directa.cat/la-construccio-de-4-628-habitatges-amenaca-el-patrimoni-mediambiental-i-historic-del-sud-de-valencia/> Consultat el 10/10/21

5. Dades sociodemogràfiques

En aquest apartat es realitza una anàlisi del barri mitjançant les dades poblacionals i d'habitatge disponibles. A les taules, juntament amb les dades del barri, es recullen també les dades corresponents a la ciutat de València, per a disposar d'una referència que permeta realitzar una comparativa de la situació del barri.

Taula 1. Evolució de la població.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>
1970	2.176		648.003	
1975	3.220	48,0	707.915	9,2
1981	3.300	2,5	744.748	5,2
1986	3.260	-1,2	729.419	-2,1
1991	3.120	-4,3	752.909	3,2
1996	3.030	-2,9	746.683	-0,8
2001	3.055	0,8	750.476	0,5
2002	3.097	1,4	764.010	1,8
2003	3.087	-0,3	782.846	2,5
2004	3.060	-0,9	790.754	1,0
2005	3.044	-0,5	797.291	0,8
2006	3.073	1,0	807.396	1,3
2007	3.086	0,4	800.666	-0,8
2008	3.111	0,8	810.064	1,2
2009	3.146	1,1	815.440	0,7
2010	3.129	-0,5	810.444	-0,6
2011	3.039	-2,9	800.469	-1,2
2012	3.043	0,1	799.188	-0,2
2013	2.924	-3,9	794.228	-0,6
2014	2.827	-3,3	787.301	-0,9
2015	2.821	-0,2	787.266	0,0
2016	2.807	-0,5	791.632	0,6
2017	2.901	3,3	792.086	0,1
2018	2.943	1,4	798.538	0,8
2019	2.950	0,2	795.736	-0,4
2020	3.032	2,8	801.545	0,7
2021	2.995	-1,2	800.180	-0,2
<i>Variació 70/21</i>	37,6		23,5	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La població del barri de La Fonteta de Sant Lluís ha oscil·lat entre els 2.176 i els 3.300 habitants entre el període 1970 i 2021, arribant a la seua màxima l'any 1981. El barri va experimentar un augment de població important d'entre 1970 i 1975, produint-se un increment del 48%. Des d'aleshores no han hagut grans canvis i, per tant, es considera que La Fonteta de Sant Lluís és un barri consolidat. La major pèrdua de població es produeix des de 1986 a 1991 amb un 4,3 % de la població i en els anys 2013 i 2014, amb una davallada de 3,9% i 3,3% respectivament.

En aquest mateix període, la ciutat de València ha crescut en nombre de població, especialment en el mateix interval d'anys que al barri, de 1970 a 1975, amb un increment del 9,2%.

Taula 2: Població per sexe i edat.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>						<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Homes</i>	<i>% per grup d'edat</i>	<i>Dones</i>	<i>% per grup d'edat</i>	<i>Total</i>	<i>% per grup d'edat</i>	<i>Total</i>	<i>% per grup d'edat</i>
<i>0-15</i>	218	14,5	176	11,8	394	13,2	111.439	13,9
<i>16-64</i>	1.014	67,4	952	63,8	1.966	65,6	519.090	64,9
<i>65 i més</i>	272	18,1	363	24,3	635	21,2	169.651	21,2
<i>Total</i>	1.504	100,0	1.491	100,0	2.995	100,0	800.180	100,0
<i>% de sexe</i>	50,2%		49,8%					

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Si observem com es distribueix la població segons sexe i cohorts d'edat, hi ha un equilibri en relació al sexe: 50,2% de la població són homes i el 49,8% dones. Respecte als grups d'edat, el barri mostra una distribució semblant a la de la ciutat de València, amb al voltant d'un 13% per a la població menor de 16 anys, un 65% aproximadament de població d'entre 16 i 64 anys i un 21% de població envellida. Pel que fa a la distribució d'edat segons sexe, la major diferència es troba en la població envellida, amb un major pes de dones que homes, amb un 24,3% i un 18,1% respectivament. Aquest fet pot deure's a la major esperança de vida de les dones respecte als homes.

A continuació, es mostren dades que fan referència a la procedència de les persones que habiten al barri. És important assenyalar que existeixen diferències entre la *població nascuda a l'estranger* (taula 3) i la *població estrangera* (taules 5 i 7). En el primer cas,

es tracta de població provinent d'altres països que poden tenir la nacionalitat estrangera i/o la nacionalitat espanyola. En el segon cas, es refereix a la població que únicament posseeix la nacionalitat estrangera. Per aquest motiu, els resultats totals no són els mateixos. A la taula 3, *població segons procedència*, el nombre de població estrangera és de 600 persones. En canvi, a les taules 5 i 7, el total de població és de 410. La diferència entre ambdues xifres és de 190 i correspon a les persones d'origen estranger amb nacionalitat espanyola.

Taula 3: Població segons procedència.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>nº de persones</i>	<i>%</i>	<i>nº de persones</i>	<i>%</i>
<i>València</i>	1.770	59,1	428.212	53,5
<i>Resta de l'Horta</i>	69	2,3	21.560	2,7
<i>Resta de la Comunitat</i>	132	4,4	58.310	7,3
<i>Resta de l'Estat</i>	424	14,2	131.366	16,4
<i>Estranger</i>	600	20,0	160.732	20,1
<i>Total</i>	2.995	100,0	800.180	100,0

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Sobre la procedència, el percentatge de persones que procedeixen de la ciutat de València és de 59,1%, seguit de la població estrangera amb un 20% i la població provinent d'altres comunitats autònomes amb un 14,2%. Aquest mateix ordre en la procedència de les persones que habiten La Fonteta de Sant Lluís s'observa en el cas de la ciutat de València, tot i que els percentatges varien. Així doncs, en el cas de la ciutat, el 53,5% prové de la ciutat de València i el 16,4% d'altres indrets de l'Estat.

Taula 4: Població nascuda en la resta de l'Estat, per comunitats principals.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>nº de persones</i>	<i>%</i>	<i>nº de persones</i>	<i>%</i>
<i>Castella - La Manxa</i>	161	38,1	42.959	32,7
<i>Andalusia</i>	97	22,9	22.749	17,3
<i>Madrid (Comunitat de)</i>	27	6,4	12.649	9,6
<i>Aragó</i>	18	4,3	10.732	8,2
<i>Castella-Lleó</i>	22	5,2	9.752	7,4
<i>Catalunya</i>	28	6,6	8.304	6,3
<i>Resta</i>	70	16,5	24.221	18,4

<i>Total</i>	423	100,0	131.366	100
--------------	-----	-------	---------	-----

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Pel que fa a la població nascuda en altres comunitats autònomes, la població nascuda en Castella-La Manxa i Andalusia són les majoritàries, tant a La Fonteta de Sant Lluís com a la ciutat de València. Tot i així, hi ha diferències respecte al pes percentual entre ambdues unitats geogràfiques, ja que hi ha un percentatge major de castellans-manxecs a La Fonteta de Sant Lluís que a la ciutat de València, amb un 38,1% i un 32,7% respectivament, amb una diferència de 5,4 punts percentuals. També hi ha un major nombre de persones d'origen andalús, amb un 22,9% respecte al 17,3% de la ciutat de València i una diferència percentual de 5,6 punts. Per contra, hi ha menor percentatge de població madrilenya i aragonesa, amb percentatges no tant dispars, ja que recullen diferències percentuals de 3,2 i de 4,1 punts respectivament.

Taula 5: Població estrangera segons sexe i nacionalitat.

	<i>Fonteta de Sant Lluís</i>					
	<i>Homes</i>	<i>%</i>	<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Totals</i>	<i>%</i>
<i>Resta UE(27)</i>	51	54,8	42	45,2	93	22,7
<i>Europa No UE(27)</i>	9	56,3	7	43,8	16	3,9
<i>Àfrica</i>	53	69,7	23	30,3	76	18,5
<i>Amèrica del Nord</i>	2	50,0	2	50,0	4	1,0
<i>Amèrica Central</i>	12	34,3	23	65,7	35	8,5
<i>Amèrica del Sud</i>	55	45,8	65	54,2	120	29,3
<i>Àsia</i>	50	75,8	16	24,2	66	16,1
<i>Oceania i Altres</i>						0,0
<i>Total</i>	232	56,6	178	43,4	410	100,0
	<i>Ciutat de València</i>					
	<i>Homes</i>	<i>%</i>	<i>Dones</i>	<i>%</i>	<i>Totals</i>	<i>%</i>
<i>UE (27)</i>	15.499	49,3	15.946	50,7	31.445	27,0
<i>Resta Europa</i>	4.926	45,4	5.930	54,6	10.856	9,3
<i>Àfrica</i>	7.835	65,2	4.180	34,8	12.015	10,3
<i>Amèrica del Nord</i>	1.126	47,2	1.258	52,8	2.384	2,0
<i>Amèrica Central</i>	2.832	34,9	5.281	65,1	8.113	7,0
<i>Amèrica del Sud</i>	15.073	46,2	17.559	53,8	32.632	28,0
<i>Àsia</i>	11.118	58,3	7.966	41,7	19.084	16,4
<i>Oceania i Altres</i>	49	45,0	60	55,0	109	0,1
<i>Apàtrides</i>	11	78,6	3	21,4	14	0,0
<i>Total</i>	58.469	100 (50,12)	58.183	100 (49,88)	116.652	100

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La taula 5 ofereix informació sobre la població estrangera segons nacionalitat i sexe. S'observa que les nacionalitats majoritàries són d'Amèrica del Sud i dels països membres de la Unió Europea. D'aquests darrers països, hi ha un major percentatge de població a la ciutat de València que al barri, amb un 27% front un 22,7%. També es mostra un major percentatge de població europea procedent de països que no són membres de la Unió Europea a la ciutat que al barri, amb un 9,3% front al 3,9%. En canvi, la població africana, registra major proporció a La Fonteta de Sant Lluís amb un 18,5%, que a la ciutat de València amb un 10,3%.

Si observem les nacionalitats majoritàries (taula 6), veurem que en 2011 la població amb nacionalitat equatoriana era la que major pes percentual tenia, amb l'11,1% en el cas de la ciutat de València i el 12,7% en La Fonteta de Sant Lluís. Segueix la nacionalitat boliviana, romanesa i colombiana en el cas de València i, en la romanesa, boliviana i colombiana en el cas del barri, pel que podem concloure que no hi ha diferències significatives entre el barri i la ciutat. En canvi, l'any 2021 la nacionalitat majoritària canvia: en el cas de la ciutat de València és la italiana amb un 8,5% i en La Fonteta de Sant Lluís és la romanesa amb un 9,5%. En el cas de la ciutat, a la italiana els segueixen la nacionalitat colombiana, romanesa (ambdues majoritàries l'any 2011) i la xinesa. Al barri, seguidament a la nacionalitat romanesa es troba la pakistanesa, la italiana i, per últim, la colombiana.

Taula 6: Nacionalitats estrangeres majoritàries 2011 i 2021.

2011				2021			
La Fonteta de Sant Lluís		València		La Fonteta de Sant Lluís		València	
<i>Equador</i>	12,7%	<i>Equador</i>	11,1%	<i>Romania</i>	9,5%	<i>Itàlia</i>	8,5%
<i>Romania</i>	11,1%	<i>Bolívia</i>	10,9%	<i>Pakistan</i>	9,3%	<i>Colòmbia</i>	8,1%
<i>Bolívia</i>	7,5%	<i>Romania</i>	10,4%	<i>Itàlia</i>	6,1%	<i>Romania</i>	7,4%
<i>Colòmbia</i>	7,5%	<i>Colòmbia</i>	8,0%	<i>Colòmbia</i>	5,6%	<i>Xina</i>	7,0%

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Estadístiques del Padró Continu a 01/01/2011. INE.

En aquesta taula es realitza una comparativa entre el percentatge de població estrangera del barri i de la ciutat de València entre els anys 2011 i 2021. En aquest cas ens referim a la població nascuda a l'estranger que no té nacionalitat espanyola.

Taula 7: Comparació població estrangera 2011 i 2021.

		<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>	<i>Ciutat de València</i>		
2011	<i>Població total</i>	3.039	14,5%	800.469	13,9%
	<i>Població estrangera</i>	441		111.415	
2021	<i>Població total</i>	2.995	13,7%	800.180	14,6%
	<i>Població estrangera</i>	410		116.652	

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Estadístiques del Padró Continu a 01/01/2011. INE.

Les dades que recull la taula 7 mostren que no hi ha diferències importants entre el pes percentual del barri amb el de la ciutat. Pel que fa a la comparativa de la població estrangera entre 2011 i 2021, trobem que no ha variat significativament. A La Fonteta de Sant Lluís, aquesta població ha sofert una disminució que no arriba a un punt percentual i, en el cas de la ciutat de València, el pes percentual ha augmentat sense arribar a ser d'un punt percentual.

Taula 8: Fulls padronals segons el nombre de persones.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>	<i>Fulls familiars</i>	<i>%</i>
<i>1 persona</i>	356	29,3	113.414	33,8
<i>2 persones</i>	370	30,4	91.533	27,3
<i>3 persones</i>	236	19,4	61.643	18,4
<i>4 persones</i>	168	13,8	47.009	14,0
<i>5 persones</i>	55	4,5	13.742	4,1
<i>6 persones</i>	17	1,4	4.617	1,4
<i>7 o més persones</i>	15	1,2	3.583	1,1
<i>Total</i>	1.217	100,0	335.541	100,0

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Respecte a la composició de les llars, veiem que a la ciutat de València es produeix una correlació negativa entre el nombre de persones que habiten les llars i el nombre de llars, ja que a major nombre de persones, menor és el nombre de llars. En el cas de La Fonteta de Sant Lluís, veiem que el nombre de llars composades per dues persones és major que les llars unipersonals, amb un 30,4% i un 29,3% respectivament.

En general, trobem que les més nombroses són les llars unipersonals i les que es componen per dues persones que, en el cas del barri sumen el 59,7% dels fulls padronals i, en el cas de la ciutat el 61,1%. Cal assenyalar que les famílies nombroses (de 5 o més persones) no assoleix el 7,5%, tant al barri com a la ciutat de València.

Taula 9: Nombre de fulls padronals i persones.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>	<i>% respecte al total de la ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Total de fulls</i>	1.218	0,4	335.962
<i>Total de persones</i>	2.995	0,4	800.180
<i>Fulls familiars</i>	1.217	0,4	335.541
<i>Persones en fulls familiars</i>	2.970	0,4	794.508
<i>Mitjana de persones en fulls</i>	2,46	-	2,37
<i>Fulls col·lectius</i>	1	0,2	421
<i>Total de persones en fulls col·lectius</i>	25	0,4	5.672

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Pel que fa als fulls padronals, és necessari explicar que en el Padró municipal d'habitants de València, aquests fulls es divideixen entre familiars o col·lectius, segons si les persones estan empadronades en la llar o en vivendes col·lectives com residències, vivendes tutelades, etc. El barri de La Fonteta de Sant Lluís disposa d'una població de 2.995 persones distribuïdes en 1.218 fulls, dels quals 1.217 són fulls familiars i contenen 2.970 persones. Aquestes dades corresponen al 0,4% del total de la ciutat de València. La mitjana de persones en fulls a La Fonteta de Sant Lluís és de 2,46, un 0,11 més que a la ciutat de València. En relació als fulls col·lectius, sols hi ha un full, on viuen 25 persones, el que suposa un 0,2% del total de la ciutat de València.

Taula 10: Principals dades demogràfiques.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>	<i>Diferència</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Taxa bruta de natalitat¹⁹</i>	6,3	-0,5	6,8
<i>Taxa bruta de mortalitat²⁰</i>	9,3	-0,3	9,6
<i>Taxa general de fecunditat²¹</i>	28,4	-2,0	30,4
<i>Relació de masculinitat²²</i>	100,9	10,3	90,6

¹⁹ Nombre de naixements d'una població per cada mil habitants en un any.

²⁰ Nombre de defuncions d'una població per cada mil habitants en un any.

²¹ Nombre de naixements vius per cada grup de 1.000 dones entre les edats de 15 a 49 durant un any determinat.

²² Raó d'homes per dones d'una població expressada en tant per cent.

<i>Edat mitjana</i>	44,7	-	44,7
<i>Índex d'envelliment</i> ²³	161,2	9,0	152,2
<i>Índex de sobreenvelliment</i> ²⁴	13,9	-1,9	15,8
<i>Índex demogràfic de dependència</i> ²⁵	52,3	-1,9	54,2

Font: Padró municipal d'habitants a 01/01/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Sobre les principals dades demogràfiques, les majors diferències entre el barri i la ciutat les trobem en la relació de masculinitat, amb una diferència de 10,3 punts percentuals més al barri, així com en l'índex d'envelliment, amb una diferència de 9 punts percentuals per damunt a La Fonteta de Sant Lluís. La resta d'indicadors mostren un major índex o taxa a la ciutat, però amb unes diferències percentuals que, com a màxim, arriben a assolir els dos punts.

Taula 11. Població de 16 i més anys en vivendes principals segons sexe i relació amb l'activitat econòmica.

<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>									
	<i>Total</i>	<i>Actius</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Ocupats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Aturats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Inactius</i>	<i>% respecte del total</i>
<i>Homes</i>	1.020	780	36,6	390*	18,3	390*	18,3	240	11,3
<i>Dones</i>	1.110	705	33,1	335*	15,7	375*	17,6	405	19,0
<i>Total</i>	2.130	1.485	69,7	725	34,0	760* (765)	35,7 (35,9)	645	30,3
<i>Ciutat de València</i>									
	<i>Total</i>	<i>Actius</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Ocupats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Aturats</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Inactius</i>	<i>% respecte del total</i>
<i>Homes</i>	317.870	213.480	31,8	154.680	23,0	58.800	8,7	104.390	15,5
<i>Dones</i>	354.220	205.090	30,5	143.460	21,3	61.635	9,2	149.130	22,2
<i>Total</i>	672.090	418.580	62,3	298.125 (289.140)	44,4 (44,3)	120.445 (120.435)	17,9	253.510	37,7

Font: Cens de població i vivenda. 2011. Padró municipal d'habitants. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Nota: les dades es presenten arrodonides a 0 i a 5. Les dades marcades amb * poden contenir errades elevades de mostreig.

La taula 11 proporciona informació sobre l'activitat econòmica per vivenda. S'observa que a La Fonteta de Sant Lluís hi ha un 69,7% que està en actiu front un 30,3% que es troba inactiu. La situació laboral segons sexe no mostra diferències significatives en el cas de les persones actives: els homes presenten un major percentatge de persones

²³ Proporció del nombre de persones de més de 65 anys respecte a la població total.

²⁴ El nombre de persones majors de 75 anys que hi ha per cada persona major de 65 anys.

²⁵ Proporció de persones dependents (persones menors de 16 anys o majors de 64) sobre la població en edat de treballar (entre 16 i 64 anys).

actives amb un 36,3% front al 33,1% que trobem en les dones. En canvi, aquestes diferències són més notòries en la població inactiva, on la diferència és de 7,7 punts percentuals més en les dones que en els homes.

Si ens endinsem en les xifres de persones actives, veiem que és major el percentatge de persones aturades, amb un 35,7%, que d'ocupades amb un 34%. Novament, les diferències entre sexes són mínimes.

A l'observar les dades de la ciutat de València i comparar-los amb la informació que obtenim del barri, observem el gran pes de la població aturada en el barri, que duplica el percentatge d'aturats de la ciutat de València, un 35,7% i un 17,9% respectivament. Aquest fet provoca que la població activa en el barri siga major que en la ciutat, amb un 69,7% i un 62,3% respectivament.

Taula 12: Població activa de 16 i més en vivendes principals segons sexe i activitat d'establiment.

	<i>Agricultura, ramaderia i pesca</i>	<i>Indústria</i>	<i>Construcció</i>	<i>Serveis</i>	<i>Total</i>
<i>Homes</i>	0*	135*	125*	495	780
<i>Dones</i>	0*	45*	0*	585	705
<i>Total</i>	0*	180	125*	1.080	1.485

Font: Cens de població i vivenda. 2011. Padró municipal d'habitants. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València. Nota: les dades es presenten arrodonides a 0 i a 5. Les dades marcades amb * poden contenir errors elevats de mostreig. Nota 2: La indústria i la construcció són el desglossament del sector secundari.

Sobre l'activitat econòmica, trobem que hi ha més treball del sector serveis, amb un total de 1.080 persones, 585 dones i 495 homes. De la resta de sectors a penes hi ha activitat. Al sector secundari s'observa majors dades a la indústria, amb 180, que a la construcció. Ambdós sectors estan clarament masculinitzats. Pel que fa al sector primari, no es contempla activitat al barri.

Taula 13: Vivendes segons any d'antiguitat.

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Nº vivendes</i>	<i>%</i>	<i>Nº vivendes</i>	<i>%</i>
<i>1801-1900</i>	31	2,2	6.333	1,5
<i>1901-20</i>	7	0,5	7.603	1,8
<i>1921-40</i>	40	2,8	22.186	5,4
<i>1941-60</i>	51	3,6	49.849	12,1
<i>1961-80</i>	1.030	72,9	193.340	47,0

<i>1981-2000</i>	147	10,4	85.846	20,9
<i>2001-10</i>	65	4,6	40.087	9,8
<i>2011-20</i>	42	3,0	5.551	1,4
<i>Total</i>	1.413	100,0	411.026 (410.795)	100,0

Font: Cadastre Immobiliari Urbà a 1/1/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Respecte a l'antiguitat dels habitatges que estan actualment al barri i a la ciutat de València, s'obté que la major construcció en ambdós territoris es va produir en el període de 1961 i 1980, amb un percentatge del 72,9% a La Fonteta de Sant Lluís i de 47% a la ciutat de València. D'abans de l'any 1961, a penes queden edificis, ja que els percentatges no arriben a sumar el 10%. A partir del 1981 fins al 2000, s'han construït 147 habitatges en el barri, el que suma el 10,4%. Des d'aleshores fins l'actualitat s'ha construït un 7,6% més.

Aquestes dades es poden relacionar amb la taula 1 d'evolució de la població. Recordem que en aquesta taula s'observava que el major creixement de la població del barri va tindre lloc entre 1970 i 1975 amb un 48%. Aquesta xifra es relaciona amb l'augment de la construcció de vivendes. Després, tant la població com l'edificació d'habitatges s'estabilitza, pel que podem afirmar que es tracta d'un barri ja consolidat.

Taula 14. Valors cadastrals mitjans per vivenda

	<i>La Fonteta de Sant Lluís</i>	<i>Variació respecte a la ciutat</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Valor del sòl</i>	7.607,04€	-10.747,46	18.354,50
<i>Valor de la construcció</i>	22.980,24€	-6.024,85	29.005,09
<i>Valor total</i>	30.587,28€	-16.774,17	47.361,45
<i>Valor per m²</i>	295,02€	-137,31	432,33

Font: Cadastre Immobiliari Urbà a 1/1/2021. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La taula 14 aporta informació sobre els valors cadastrals mitjans per habitatge al barri de La Fonteta de Sant Lluís i a la ciutat de València. S'observa que tant el valor del sòl com el valor de la construcció és menor al barri que a la ciutat, especialment el valor del sòl, amb una diferència de més de 10.000 €. Això provoca que el valor total estiga per baix del de la ciutat amb una diferència de més de 16.000 €. D'altra banda, el valor per m² és inferior que a la ciutat (uns 137 euros menys), ja que al barri és de 295 € mentre que a la ciutat és de 432,3€.

6. Renda i vulnerabilitat

En aquest apartat s'ofereixen les dades sobre el nivell econòmic i les taxes de vulnerabilitat de la població del barri de La Fonteta de Sant Lluís i de les zones d'actuació del Centre Municipal de Serveis Socials (CMSS) de Quatre Carreres, al que pertany el barri d'estudi. A més, s'inclouen altres barris i pedanies com Mont-Olivet, Malilla, En Corts, La Punta, Forn d'Alcedo i Castellar-Oliveral. Aquests darrers pertanyen al districte Pobles del Sud i, la resta, al de Quatre Carreres. És important assenyalar que existeix una notable heterogeneïtat entre les distintes zones, el que exigeix certa cautela a l'hora de considerar les dades del CMSS, ja que les realitats de cadascun dels barris són ben diferents.

Taula 15: Valors de renda mitjana i població en risc de pobresa per seccions censals.

<i>Seccions</i>	<i>Renda</i> ²⁶	<i>Risc de Pobresa</i> ²⁷
1030	8.029	34,30
1031	8.573	28,40

Font: "Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019", Oficina Estadística de València.

La taula 15 mostra informació sobre la renda mitjana i la població en risc de pobresa que viu a les dues seccions que conformen el barri de La Fonteta de Sant Lluís. La renda és baixa, sent en una secció del 8.029 i en l'altra de 8.573. La primera secció es troba més a prop del barri de Na Rovella i de la Ciutat de Les Arts i les Ciències. Ambdós entre el barri de Malilla i la pedania de La Punta.

Respecte al risc de la pobresa, la primera secció presenta un percentatge del 34,3% i, la segon d'un del 28,4%. Els dos percentatges es consideren alts. Per a poder tenir una major descripció de la vulnerabilitat del barri, a la taula 16 trobem la població vulnerable dels barris que formen part del Centre Municipal de Serveis Socials Quatre Carreres. A la taula es veu com el barri de Na Rovella enregistra major vulnerabilitat amb el 79,6%. Per darrere estaria Castellar-Oliveral amb el 41,9% i, després, La Fonteta de Sant Lluís amb el 35,6%. Per tant, el barri d'estudi és una de les zones més vulnerables del territori competent del CMSS Quatre Carreres.

²⁶ Renda Mitjana d'una persona resident a la secció indicada. Un valor alto indica un nivell menor de vulnerabilitat. Any de referència: 2016.

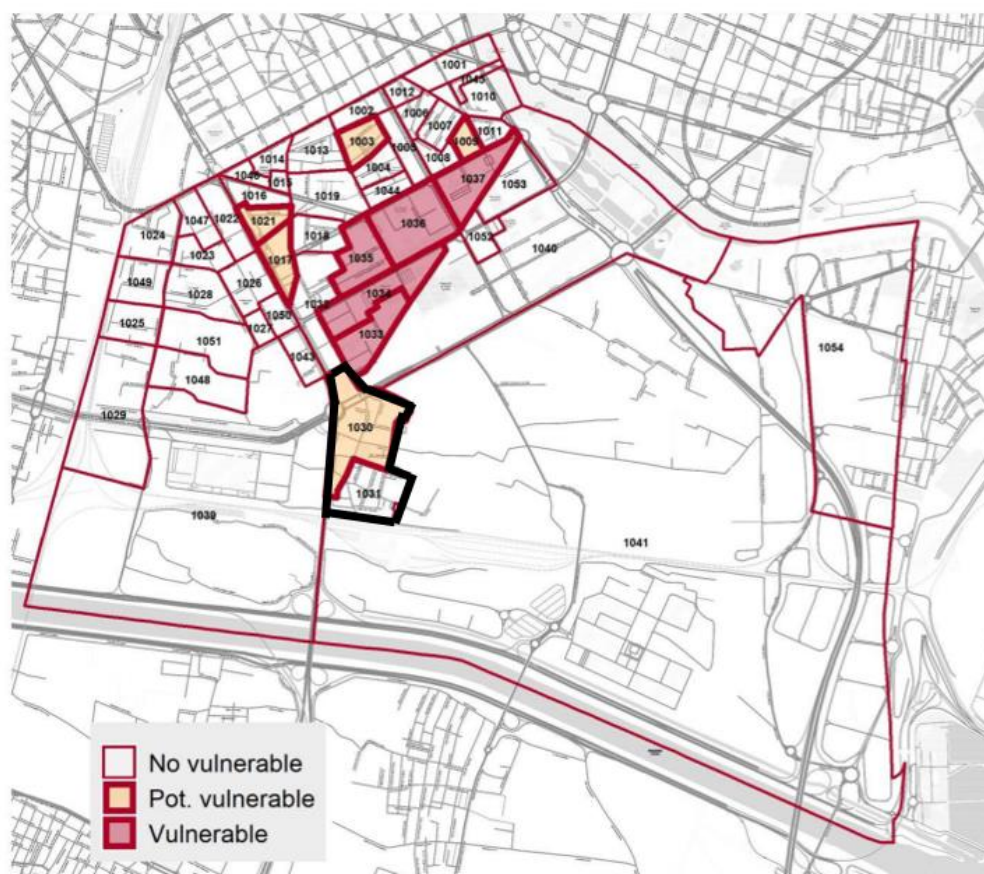
²⁷ Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum inferiors al 60 % de la mitjana en la secció. Un valor alt indica major nivell de vulnerabilitat. Any de referència: 2016.

Taula 16: Població vulnerable del CMSS.

CMSS de Quatre Carreres	Població 2019	Total població vulnerable	% població / barri	% població vulnerable / CMSS
En Corts	12.106	3.926	32,4 %	18,6 %
Mont-Olivet	19.448	6.131	31,5 %	29,1 %
Malilla	21.943	0	0 %	0 %
Fonteta de Sant Lluís	2.950	1.050	35,6 %	5 %
Na Rovella	7.815	6.220	79,6 %	29,5 %
La Punta	2.603	877	33,7 %	4,2 %
Forn d'Alcedo	1.243	0	0 %	0%
Castellar-Oliveral	6.800	2.848	41,9 %	13,5 %
Total CMSS	74.908	21.052	28,1 %	100

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019”, Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS” (2020).

Plànol 6. Població vulnerable del districte Quatre Carreres

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2019”, Aplicat als centres municipals de Serveis Socials CMSS” (2020:147).

Com reflecteixen les dades, al barri de La Fonteta de Sant Lluís trobem que la secció 1030 és potencialment vulnerable. D'altra banda, trobem altres zones potencialment vulnerables en dues de les seccions d'En Corts i en dues seccions de Mont-Olivet. Per últim, a excepció d'una, totes les seccions del barri de Na Rovella són vulnerables, fet que situa aquest barri en una situació alarmant, tal i com es mostrava a la taula 16.

Taula 17: LIHC, població amb baixos ingressos i alts costos de la energia, 2016.

<i>Districte</i>	<i>LIHC</i>
<i>Quatre Carreres</i>	13,2 %
<i>Ciutat Vella</i>	0 %
<i>L'Eixample</i>	0 %
<i>Pobles del Nord</i>	21,9 %
<i>Ciutat de València</i>	10,2 %

Font: Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l'Ajuntament de València. Universitat Politècnica de València (2016).

La taula 17 mostra l'indicador Low Income High Cost (LIHC) al districte de Quatre Carreres, a la ciutat de València i als districtes que presenten les dades més baixes i més altes de l'indicador. Aquest indicador informa de la relació de població amb baixos ingressos i alts costos d'energia. El districte de Quatre Carreres té un alt índex, ja que presenta el 13,2% de la població, percentatge per damunt del valor de la ciutat de València, que es situa en el 10,2%. Per tant, s'apropa a l'índex més alt representat pels Pobles del Nord amb el 21,9%, i s'allunya de les xifres més baixes que corresponen a Ciutat Vella i L'Eixample amb el 0%.

Taula 18: Percentatge de llars per davall del llindar de la pobresa -indicador AROPE- per CMSS.

	<i>Llars sota el llindar de la pobresa</i>
<i>Quatre Carreres</i>	31,6 %
<i>Benimaclet</i>	7,7 %
<i>Salvador Allende</i>	32,5 %
<i>Ciutat de València</i>	20,6 %

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

A continuació, ens endinsem en el percentatge de llars per davall del llindar de la pobresa. S'observa que en Quatre Carreres el percentatge s'apropa a la xifra més alta

del CMSS de la ciutat amb un 31,6%, sent la xifra més alta en 32,5 que correspon al CMSS Salvador Allende. D'altra banda, Benimaclet presenta un menor percentatge amb el 7,7% de les llars. La mitjana de la ciutat és de 20,6%.

Taula 19: Proporció de llars per cada component de l'indicador AROPE segons CMSS

INDICADORS AROPE	% CMSS	% Ciutat de València	
	Quatre Carreres		
1) No es pot permetre anar de vacances al menys una setmana a l'any	42,8 %	34,6	
2) No pot permetre's un menjar de carn, pollastre o peix almenys cada dos dies	*	1	
3) No pot permetre's mantenir l'habitatge a una temperatura adequada	13,8 %	12	
4) No té capacitat per a afrontar despeses imprevistes (de 650 €).	38,8 %	40	
5) Ha tingut retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge principal	Préstec hipotecari	4,5 %	7,7
	Compres ajornades o altres préstecs	3,4 %	16
	Pagament del rebut de lloguer	4 %	14
	Algun rebut d'aigua, llum, calefacció	13,3 %	11,1
6) No pot permetre's disposar d'un automòbil	14,5 %	10,3	
7) No pot permetre's disposar d'un ordinador	16,2 %	8,1	
8) No pot permetre's disposar de connexió a Internet	12,7 %	8	
9) No pot permetre's disposar de calefacció	13 %	12,2	
10) No pot permetre's disposar d'aire condicionat	10,2 %	12,8	
11) No pot permetre's disposar d'una rentadora	*	1	

Font: Lorente, Raúl (Dir.): *Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica*. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

Per últim, la taula 19 mostra l'indicador AROPE. Aquest indicador està conformat per nou variables que corresponen a les variables 1 a la 6 i la número 11 de la taula 19. Les variables “no es pot permetre disposar de telèfon” i “no pot permetre's disposar de televisió” s'han exclòs pels baixos resultats. En el seu lloc s'han afegit les variables 7, 8, 9 i 10, que fan referència a la disposició d'ordinador, de connexió a Internet, calefacció i aire condicionat respectivament.

A l'observar les dades veiem que la població del CMSS presenta pitjor situació que la de la ciutat de València. Les variables que presenten major diferenciació amb la ciutat són el percentatge de llars que no poden permetre's anar de vacances almenys una

setmana a l'any, (que al CMSS de Quatre Carreres és del 42,8% i a la ciutat de València el 34,6%) i el no poder permetre's disposar d'un ordinador (16,2% en el cas del CMSS i del 8,1% del total de la ciutat). D'altra banda, el 3,4% de les llars que habiten en aquest territori no han tingut retardaments en el pagament de compres ajornades i altres préstecs, i un 4% amb pagament de rebuts de lloguer, percentatges que són més alts a la ciutat de València, on trobem un 16% i un 14% respectivament.

Com a conclusió, el barri de La Fonteta de Sant Lluís disposa de rendes baixes i alts nivells de pobresa, sent un dels barris amb major percentatge de població vulnerable dintre del CMSS de Quatre Carreres. El barri sols disposa de dues seccions censals, considerant-se una d'elles, la 1030, com una zona potencialment vulnerable. D'altra banda, l'indicador LIHC mostra que el districte té un percentatge mitjà-alt de població amb baix ingressos i alts costos d'energia, si ho comparem amb altres zones de la ciutat de València.

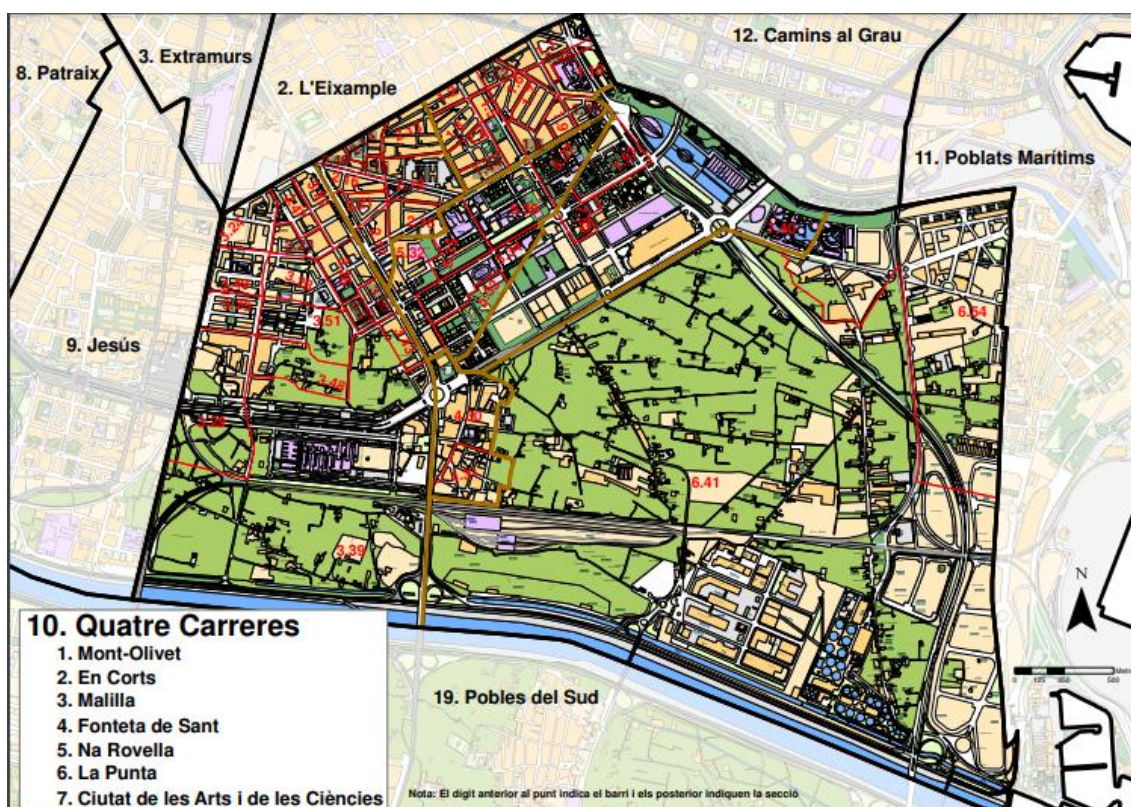
Altre indicador a destacar és l'indicador AROPE. D'una banda, tenim que el CMSS presenta un dels percentatges més alts de llars per davall del llindar de pobresa, situant-se per sobre de la ciutat de València. També presenta dades més elevades en el percentatge de persones que no poden permetre's anar de vacances almenys una setmana a l'any, disposar d'un ordinador o automòbil.

Cal recordar que quan es parla del districte o al territori d'àmbit d'actuació del CMSS, ens referim a unitats territorials molt heterogènies i és possible que la realitat del barri siga molt distinta a la que presenten estes dades.

7. Recursos

Al següent apartat es recullen les dades dels distints recursos amb els que compta el barri de La Fonteta de Sant Lluís. Primerament s'exposaran els recursos socials i, a continuació, altres recursos de caire educatiu i sanitari. En últim lloc, també es tindrà en compte els recursos de transport. La xarxa de transport públic és important en tant que serveix per a millorar o dificultar la comunicació i relació entre el barri i la resta de la ciutat.

Plànol 7. Districte Quatre Carreres

Fuente: Ajuntament de València (<https://www.valencia.es/val/districtes>)

7.1 Recursos socials

CENTRE MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS QUATRE CARRERES (no està dins del barri, però està al mateix districte de Quatre Carreres)

Calle Arabista Ambrosio Huici S/N 46013 València

Tel: 962084080 / Fax: 963331073 / E-mail: cmssquatrecarreres@valencia.es

CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS DE MONTOLIVET (no està dins del barri, però està al mateix districte de Quatre Carreres)

Plaça de Vicente Alcober Coloma Professor, s/n, 46006 València,
Tel: 962 08 74 74

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEVESA-FONT DE SANT LLUÍS

Casetas del Parque, s/n 46013 Valencia
Tel: 963.74.65.63 / E-mail: aavvfonteta@gmail.com

NOURDINE. ASOCIACIÓN CULTURAL LA PAZ (pertany al barri del Forn d'Alcedo)

C/ Leña, la, 5, 46026, Valencia
Telèfon: 605498205
Telèfon: 631 91 11 78 / E-mail: nourdinevalencia@outlook.es

ASSOCIACIÓ PROVINCIAL D'AMES DE CASA I CONSUMIDORS TYRIUS FONT DE SANT LLUIS

C/ Iglesia de la Fonteta, 5, 46013, Valencia
E-mail: tyrius@tyrius.org

CLUB DE JUBILATS I PENSIONISTA DEHESA-FUENTE SAN LUIS

C/ Artes. 7, 46013, Valencia
Telèfon: 963332873
Telèfon: 963336785 / E-mail: <http://www.valenciaudp.org/>

RESIDÈNCIA DE TERCERA EDAT RUZAFÀ

Av. Ausias March, 101, 46013, Valencia
Telèfon: 963733705 / E-mail: presidenciaruzafa@gmail.com

CENTRE MUNICIPAL DE DIA DISCAPACITATS INTEL·LECTUALS FUENTE DE SAN LLUIS (pertenece al barrio de Na Rovella)

C/Pintor Gassent, s/n, 46013, Valencia
Telèfon: 96.333.35.56 / Web: <https://www.valencia.es/val/bienestar-social-i-integracio>

7.2 Recursos educatius

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA LA FONTETA

C/ Cura Palanca, s/n, 46013 València
Tel: 962 56 66 70 / Fax: 962 56 66 71 / E-mail: 46013517@gva.es

ÁREAS DE INFLUENCIA CENTROS DE EDUCACIÓN ESPECIAL

COL·LEGI PÚBLIC D'EDUCACIÓ ESPECIAL ROSA LLÁCER

C/ Pintor Rafael Mocholí nº 8, 46026, Castellar-l'Oliveral, València
Tel: [961205720](tel:961205720) / Fax: [961205721](tel:961205721) / E-mail: 46028119@gva.es

URL del centro: <https://portal.edu.gva.es/cpeerosallacer>

IES FUENTE DE SAN LUIS (està en el barri de Na Rovella, al mateix districte de Quatre Carreres)

Avda. Hermanos Maristas, 25, 46013 València
Teléfono del centro: 961206065 / Fax: 961206066 / E-mail (general):46014224@gva.es / E-mail (secretaria): 46014224.secret@gva.es

EOI VALÈNCIA-QUATRE CARRERES (està en el barri de Na Rovella, al mateix districte de Quatre Carreres)

Avinguda dels Germans Maristes, 25, 46013 Valencia
Tel: 962 54 23 07 / Web: <https://mestreacasa.gva.es/web/eoiquatrecarreres/inici>

7.3 Recursos sanitaris

HOSPITAL UNIVERSITARIO DOCTOR PESET (Hospital de referència)

Avda Gaspar Aguilar, 90 46017 Valencia
Tel: 963188700

- Centres d'Especialitats Públics

CENTRO DE ESPECIALIDADES DE VALENCIA MONTEOLIVETE

C/ Escultor Jose Capuz, 13 46006 Valencia
Tel centre: 963131503

- Centro de salud

CENTRO DE SALUD DE VALENCIA FUENTE DE SAN LUIS (està al barri de Na Rovella, però pertany al districte de quatre carreres)

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel. cita prèvia: 961972999
Tel. d'urgències: 963952159
Tel. del centre: 961972999

- Unitats de recolzament i rehabilitació

UNIDAD BASICA DE REHABILITACION DEL C.S. VALENCIA FUENTE DE SAN LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia

- Unitats d'oncologia

UNIDAD DE ODONTOLOGIA DE VALENCIA FUENTE DE SAN LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel. cita prèvia: 961972946

- Unitat de Salut sexual i reproductiva

CENTRO DE SALUD SEXUAL Y REPRODUCTIVA DE VALENCIA FUENTE DE SAN LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel. centre: 961972816

- Unitat de Salut mental

CENTRO DE SALUD MENTAL DE VALENCIA FUENTE DE SAN LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel centre: 961972811

CENTRO DE SALUD MENTAL INFANTIL JESUS/FTE.S.LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel centre: 961972802

- Unitat de prevenció del càncer

CENTRO DE PREVENCION DE CANCER DE MAMA DE VALENCIA FUENTE SAN LUIS

C/ Arabista Ambrosio Huici, 30 46013 Valencia
Tel cita prèvia: 961972872

Tel centre: 961972833

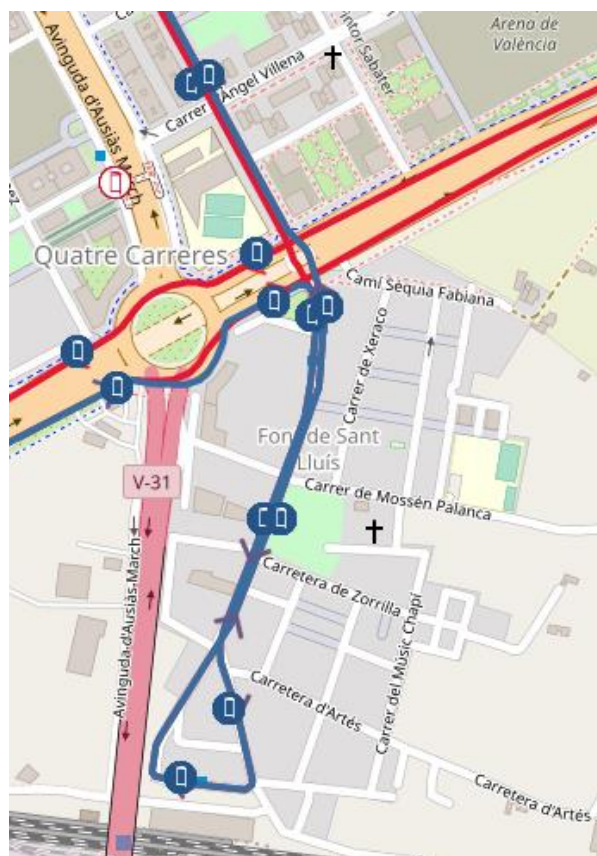
7.4 Recurs de transport

Línies d'autobús de l'Empresa Municipal de Transport de València (EMT):

<https://geoportal.emtvalencia.es/visor?lang=es>

- 7 Mercat central - Fonteta Sant Lluís
- 13 Porta de la mar – Ciutat Arts i les Ciències - La Fonteta
- 99 Palau de Congressos - La Malva-Rosa
- N7 Estació del nord – Malilla- La Fonteta

Plànol 8: Recorregut de les línies de l'EMT que passen pel barri de La Fonteta de Sant Lluís

Font: pàgina web de l'Empresa Municipal Transport de València

Parades de Metro del barri de la Fonteta de Sant Lluís:

<https://www.metrovalencia.es/page.php?page=145>

Per la zona no passa el metro

Punts d'estacionament del Valenbisi:

<http://www.valenbisi.es/>
[file:///C:/Users/rapea/Downloads/Plano+Estaciones+Valenbisi%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/rapea/Downloads/Plano+Estaciones+Valenbisi%20(2).pdf)

Plànol 9: Recorregut de les línies de carril bici que passen pel barri de La Fonteta de Sant Lluís

Font: pàgina web de l'Empresa Municipal Transport de València

Estació de Valenbisi

- [Estació n° 91 \(no apareixen dades\)](#)
- [Estació n° 185](#) Avda. Ausias March (Esq. C/ Ebanista Caselles)

Estació habilitada per a l'obtenció d'abonaments de curta duració:

- [Estació n°187](#) Avda. Ausias March (Esq. C/ Angel Villena)

8. Centre municipal de Serveis Socials

a. Memòries del Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres

A aquest apartat es presenten les dades del CMSS de Quatre Carreres, que cada any recullen com a memòria l'assistència prestada dintre del seu àmbit d'actuació. Es presenten les dades de la Memòria de l'any 2021 i, en alguns casos s'ha considerat convenient incorporar les dades de la Memòria de l'any 2010, amb la finalitat de poder disposar de l'evolució de la intervenció que s'ha realitzat des del CMSS Quatre Carreres.

Taula 20: Expedients segons barri i CMSS.

		2010		2021	
		<i>Expedients</i>	<i>% CMSS</i>	<i>Expedients</i>	<i>% CMSS</i>
<i>QUATRE CARRERES</i>	<i>Castellar-Oliveral</i>	128	5,4	237	6,16
	<i>El Forn D'Alcedo</i>	42	1,8	41	1,07
	<i>En Corts</i>	450	19,1	647	17,52
	<i>La Fonteta S.Lluís</i>	134	5,7	176	4,58
	<i>La Punta</i>	29	1,2	78	2,03
	<i>Malilla</i>	415	17,6	724	18,82
	<i>Mont-Olivet</i>	753	31,9	1009	26,22
	<i>Na Rovella</i>	409	17,3	700	18,19
	<i>No Consta*</i>			149	3,88
	<i>Altres*</i>			61	1,59
	<i>Total CMSS</i>	2.360	100,0	3849 (3822)	100

Font: Memòria del Servei d'Informació, CMSS Quatre Carreres, 2021 i 2010.

*NOTA: S'indica com a "NO CONSTA" el nombre d'expedients que no tenen un barri assignat, i com a "ALTRES" els expedients que figuren en un barri que no correspon a la seua zona d'actuació.

La taula 20 mostra que el CMSS de Quatre Carreres va treballar amb un total de 3.849 expedients familiars, dels quals el 4,58% corresponen a La Fonteta de Sant Lluís, amb una xifra de 176 casos. La pedania de La Punta i El Forn d'Alcedo presenten les dades més baixes. En canvi, els barris de Mont-Olivet, Na Rovella i Malilla són dels que més expedients s'han obert, amb un 26,22%, 18,19% i un 18,82% respectivament. L'any 2010 el CMSS acumulava un total de 2.360 expedients, dels quals el 5,7% corresponien a La Fonteta de Sant Lluís. En comparació amb l'any 2010, han augmentat els expedients en 1489 (1462).

Taula 21: Persones usuàries del CMSS Quatre Carreres segons edat i sexe.

	<i>Dones</i>		<i>Homes</i>		<i>Altres</i>		<i>Total</i>	
	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>
<i>0-15</i>	84	43,30	109	56,19	1	0,52	194	5,45
<i>16-17</i>	16	35,56	28	62,22	1	2,22	45	1,26
<i>18-64</i>	1272	64,83	686	34,96	4	0,20	1962	55,13
<i>65-79</i>	303	64,80	164	35,12	0	0,00	467	13,12
<i>80 i més</i>	625	70,15	259	29,07	7	0,79	891	25,04
<i>Total</i>	2300	64,62	1246	35,01	13	0,37	3559	100
<i>% segons sexe</i>	64,62		35,01		0,36		100	

Font: Memòria del Servei d'Informació, CMSS Quatre Carreres, 2021

Pel que fa a les persones usuàries del CMSS de Quatre Carreres, l'any 2021 varen ser ateses un total de 3.559 persones, de les quals un 64,62% eren dones i un 35,01% homes. Respecte a l'edat, destaca el gran percentatge que acumula la cohort d'edat d'entre 18 a 64 anys amb el 55,13% sobre el total. Veiem que la intervenció a persones majors de 65 anys o més és molt més alta, assolint poc més del 10% (13,12%). En conclusió, el perfil més freqüent és d'una dona entre 18 i 64 anys.

Taula 22: Intervencions segons el sector de referència de la intervenció

	<i>Intervencions</i>	<i>%</i>
<i>Família</i>	1672	34,89
<i>Majors</i>	1282	26,75
<i>Altres grups en situació de necessitat</i>	811	16,92
<i>Discapacitat</i>	233	4,86
<i>Persones migrants</i>	203	4,24
<i>Dona</i>	200	4,17
<i>Persones en situació de dependència</i>	138	2,88
<i>Infància</i>	111	2,32
<i>Malaltia mental</i>	50	1,04
<i>Joventut</i>	32	0,67
<i>Refugi i asil</i>	30	0,63
<i>Minories ètniques</i>	14	0,29

<i>Persones sense llar</i>	10	0,21
<i>Addicions</i>	3	0,06
<i>Persones privades de llibertat</i>	3	0,06
<i>Total</i>	4792	100,0

Font: Memòria del Servei d'Informació, CMSS Quatre Carreres, 2021

La taula 22 ofereix informació sobre el tipus d'intervenció que s'ha realitzat en el centre. En total s'han realitzat 4.792 intervencions l'any 2021, de les que 1.672 són atenció a les famílies, el que suposa un 34,89% del total. Aquesta informació està en consonància amb les edats de les persones usuàries que hem vist a l'anterior taula. La taula 21 mostrava que 13,12% del total de les persones usuàries eren persones de 65 o més anys i veiem que l'atenció a majors és del 26,75%. D'altra banda, també veiem que la intervenció a la infància i joventut no presenta percentatges alts, 2,32% i 0,67% respectivament, el que es relaciona amb el baix percentatge de persones usuàries menors d'edat (6,26%). Pel que fa als percentatges més alts, després de l'atenció a les famílies i majors es troba l'atenció a altres grups en situació de necessitat amb un 16,92%, i discapacitats, percentatge que descendeix al 4,89%.

En comparació amb les dades de la Memòria del 2010, assenyalar que en aquest any es produïren un total de 3.419 intervencions, pel que estem parlant de quasi 1.400 intervencions més que en 2021. Respecte al tipus d'intervenció, l'atenció a les famílies guanya pes, donat que el percentatge en 2021 és del 34,89. Aquest augment també s'ha vist en l'atenció a persones majors, on s'ha passat d'un 16,9% l'any 2010, any en el que era la segona intervenció més freqüent, al 26,75% del 2021. Altre augment amb respecte al 2010 és la de "Altres grups en situació de necessitat", que han passat de 60 (1,8%) l'any 2010, a 811 (16,92%) l'any 2021.

Taula 23: Intervencions segons tipus de valoració

		<i>Intervencions</i>	<i>%</i>
Necessitats relacionades amb la informació i accés als sistemes de protecció social.	Informació general sobre Serveis Socials	287	6,45
	Informació accés a recursos en matèria d'estrangeria	15	0,34
	Informació sobre la necessitat d'accés a recursos associatius i de voluntariat	2	0,04
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Seguretat Social	31	0,70
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema de Justícia. Tràmits Jurídics.	4	0,09
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema de salut	6	0,13

	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema educatiu	6	0,13
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema d'habitatge	38	0,85
	Informació sobre prestacions econòmiques (PEIS)	943	21,18
	Manca d'ingressos per cobrir necessitats bàsiques	722	16,21
Necessitats relacionades amb falta de mitjans de subsistència.	Condicions d'habitabilitat inadequades	3	0,07
	Desnonaments i impagament de lloguers	91	2,04
	Emergències relacionades amb la vivenda	32	0,72
	Emergències relacionades amb causes inesperades	13	0,29
	Falta d'allotjament	15	0,34
	Impossibilitat de fer front a despeses inesperades	99	2,22
	Impossibilitats de fer front a despeses relacionades amb l'habitatge	230	5,17
	Cribratge universal de víctimes de violència de gènere	3	0,07
Necessitats relacionades amb una adequada convivència personal-familiar.	Desatencions/negligència en la cura de persones adultes	8	0,18
	Deterioraments relacions familiars	52	1,17
	Dificultats per atendre als membres de la família que requereixen atenció específica	76	1,71
	Família monomarental i monoparental	20	0,45
	Limitació d'autonomia personal. Dificultat de la mobilitat	334	7,50
	Limitació d'autonomia personal. Dificultat per dur a terme tasques quotidianes	776	17,43
	Maltractament en persones adultes	66	1,48
	Situació de greu exclusió social	8	0,18
	Situació de soledat i aïllament	31	0,70
	Valoració de desatenció de persones adultes	25	0,56
	Valoració de risc en menors	82	1,84
Necessitats relacionades amb una adequada integració social	Dificultats per a la inserció laboral. Manca de permís de treball	4	0,09
	Dificultats per a la inserció laboral. Falta de formació o reciclatge professional	30	0,67
	Dificultats per a la inserció laboral. Atur de llarga durada	51	1,15
	Dificultats per a la inserció social. Discapacitat	1	0,02
	Dificultats per a la inserció social. Problemes greus de salut (malaltia mental)	30	0,67
	Dificultats per a la inserció social. Relacions conflictives amb el veïnat	69	1,55
	Dificultats per a la inserció social. Resistència a relacionar-se fora del grup de pertinença (grup ètnic)	4	0,09
	Situació greu d'exclusió social	8	0,18
	Informació general sobre Serveis Socials	287	6,45
	Informació accés a recursos en matèria d'estrangeria	15	0,34
	Informació sobre la necessitat d'accés a recursos associatius i de voluntariat	2	0,04
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Seguretat Social	31	0,7
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema de Justícia. Tràmits Jurídics.	4	0,09
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema de salut	6	0,13
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema	6	0,13

	educatiu		
	Informació sobre altres recursos de protecció social. Sistema d'habitatge	38	0,85
	Informació sobre prestacions econòmiques (PEIS)	943	21,18
Total		4453	100

Font: Memòria del Servei d'Informació, CMSS Quatre Carreres, 2020

En aquesta taula es mostren les atencions segons el tipus de valoració que s'han realitzat al CMSS. Destacar que 1.433 han sigut causades per la carència d'ingressos per a cobrir les necessitats bàsiques. Aquest tipus d'intervenció és el més freqüent, que arriba a assolir el 45,4% i s'enquadra en les necessitats relacionades amb la manca de mitjans de subsistència. Per darrere es situen necessitats relacionades amb la informació i l'accés a sistemes de protecció social, ja que un 29,4% són intervencions que s'han fet per a informar sobre prestacions econòmiques i el 7,7% per a proporcionar informació general sobre serveis socials. La resta de les atencions presenten percentatges inferiors al 6%.

Si es comparen aquestes dades amb la memòria del 2010, obtenim que les intervencions sobre informació de prestacions i recursos eren més habituals (48,2% informació sobre les prestacions dels serveis socials i 22,1% informació sobre altres recursos de protecció social). Actualment, aquestes intervencions han perdut pes i han augmentat aquelles que es produeixen per causes de carències econòmiques. Cal apuntar que 2020 ha sigut un any molt peculiar i amb gran impacte a nivell social, la irrupció de la covid-19 a nivell mundial i l'establiment del govern espanyol l'Estat d'alarma i el confinament domiciliari obligatori entre març i maig de 2020, ha afectat notablement les famílies i els seus ingressos.

Cal remarcar que s'ha produït un canvi en l'aplicació informàtica que utilitza el Servei, passant de SIUSS a Socyval, canvi que s'ha produït en gener de 2020. Encara que s'ha garantit la continuïtat dels expedients, pot haver-se produït un tall metodològic que afecte a la comparabilitat dels resultats dels anys 2010 i 2020.

Taula 24: Selecció de recursos aplicats amb major freqüència

	<i>Recursos</i>	<i>%</i>
603010 - PEI manutenció	866	17,94
201040 - Valoració de dependència	598	12,39
201010 - Informe de l'entorn de dependència	558	11,56
201130 - prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar	554	11,48
201070 - Teleassistència de dependència	303	6,28
604020 - PEI aigua	223	4,62
604010 - PEI llum	152	3,15
601010 - PEI deute lloguer	132	2,74
201120 - Prestació econòmica vinculada al servici	116	2,40
201080 - SAD de dependència	111	2,30
201020 - Informe tècnic de dependència	109	2,26
602010 - PEI pròtesis oculars	103	2,13
602020 - PEI necessitat odontològica	84	1,74
601030 - PEI despeses de comunitat	54	1,12
202010 - teleassistència municipal	53	1,10
101010 - informació / derivació programa de dependència	42	0,87
401030 - renda valenciana d'inclusió (RVI-RGIS)	40	0,83
601020 - PEI entrada en vivenda	23	0,48

Font: Memòria del Servei d'Informació, CMSS Quatre Carreres, 2021

Per a finalitzar, la taula 24 mostra informació sobre els recursos aplicats més habituals al CMSS de Quatre Carreres. El més habitual és la prestació econòmica individual (PEI) a la manutenció, amb un 17,94%. El següent més aplicat, es la valoració de dependència amb un 12,39%, l'informe de l'entorn de dependència amb un 11,56% i la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar 11,48%.

No és possible realitzar una comparativa amb la memòria de l'any 2010, donat que els recursos no són els mateixos. No obstant, cal assenyalar que durant el 2010 el recurs més freqüent era l'ajuda econòmica de menjador (beca de menjador) amb un 22% sobre el total. Com a segon recurs torna a estar la manutenció, però en aquest cas el percentatge és del 17%.

b. Entrevista al Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres

Les dades quantitatives aportades a l'apartat anterior sobre el Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres es complementen amb la veient qualitativa que aporta l'entrevista realitzada a la seua directora. Aquest és el centre de referència de diversos barris del districte, entre els quals s'inclou La Fonteta de Sant Lluís.

Es tracta, segons la directora del CMSS de Quatre Carreres, d'un barri tradicionalment de població obrera que comparteix trets característics amb barris del mateix districte com és el cas d'En Corts. Actualment, dintre d'aquest perfil majoritari de població de classe treballadora, destaca, d'una banda, la gran quantitat de gent gran i, d'altra banda, la població immigrant.

Respecte a aquest darrer perfil, la persona entrevistada explica com, la pròpia evolució del barri mostra algunes variacions pel que fa a la població del barri. És el cas, per exemple, de la població gitana que als darrers anys ha anat minvant la seua presència al barri, coincidint amb l'arribada de població migrant. Aquest relleu, explica la directora del centre, ha anat acompanyat del fenomen social del boc expiatori. És a dir, algunes persones que, per diverses circumstàncies, han hagut d'abandonar el barri, responsabilitzen a la població nouvinguda d'aquesta situació, generant així crispació i conflicte.

Donades les característiques de la població de La Fonteta de Sant Lluís, es tracta d'un barri demandant de recursos i serveis. El més significatiu d'aquest barri respecte als serveis socials és la quantitat de persones majors en situació de desatenció. Hi ha moltes persones majors, generalment dones, que viuen soles i en situació de soledat no desitjada. Aquesta realitat tan comuna al barri ha provocat que, des del Centre Municipal de Serveis Socials, s'haja establert un procediment específic per a detectar aquests casos de desatenció. Tal i com explica la portaveu del CMSS Quatre Carreres, aquest procediment implica molt de treball de carrer, porta a porta per detectar casos i atendre'ls. En aquesta tasca, comenta, la col·laboració del veïnat i dels comerços és clau, ja que ajuden a fer el seguiment quotidià de les persones majors en aquesta situació i alerten en cas que detecten alguna anomalia.

A diferència d'altres barris amb una gran incidència de persones majors, La Fonteta de Sant Lluís no és demandant d'ajudes a la dependència. Explica com, normalment són les famílies les que demanden aquests recursos. En aquest cas, donat que es troben en situació de desatenció, no hi ha sol·licitud d'ajudes a la dependència, a excepció de les que tramita directament el personal de serveis socials una vegada obert l'expedient de desatenció.

Dintre d'aquests casos de població adulta en situació de desatenció també són habituals casos de salut mental. Assenyala casos de germans i/o germanes que viuen juntes i que, durant la convivència, una d'elles emmascara la situació de malaltia mental i s'evidencia quan són grans. En aquests casos, o bé estan diagnosticats i no es mediquen o es troben sense diagnosi, però, al remat, en ambdós situacions costa que accepten l'ajuda. De manera que, a grans trets, des del CMSS Quatre Carreres, distingeixen dos perfils: la població demandant cronificada i la població que es resisteix a ser demandant.

D'altra banda, respecte a la població immigrant, es tracta majoritàriament de persones en situació regularitzada que duen temps en el barri i estan integrades en el mateix. En aquest sentit, la directora remarca que s'estan fent visibles els resultats dels tallers realitzats els darrers anys adreçats a la integració social de la població del barri. Majoritàriament, les dones es dediquen al servei domèstic i de cures. També assenyala que altre efecte positiu del treball d'integració amb aquest sector de població és el descens d'alcoholisme dels homes i de la violència que exercien contra les dones. En aquest context, explica la portaveu del CMSS, es normalitzava aquesta xacra social i, això, sembla que lentament va canviant.

Des del CMSS Quatre Carreres es considera que ha hagut un augment poblacional que es reflexa en l'augment de demanda de serveis i recursos al centre, especialment per part de la població immigrant que ha accedit els darrers anys als serveis socials. També s'assenyalen una sèrie de canvis pendents per a millorar el barri. A nivell de recursos sanitaris, consideren que caldria una major dotació de centres ja que, a l'estar distribuïts pels diferents barris del districte, dificulta l'accés de les usuàries, especialment de les persones grans. De fet, expliciten els casos de persones que no acudeixen al centre de salut per estar lluny i com, en els casos dels quals es té constància de la situació, és el metge o metgessa qui es desplaça al domicili.

També en relació a aquest sector de població apunten una problemàtica que detecten en el barri com és la situació de mal estat en el que es troben moltes vivendes en les que, en molts casos, viuen dones majors soles. De manera que, la millora de l'habitabilitat al barri és altra de les mesures que requereix el barri. A nivell urbanístic també es detecten algunes deficiències, relacionades principalment amb les barreres arquitectòniques i la manca de zones enjardinades. Per contra, es valora positivament la dotació de serveis i comerços amb els que compta el barri.

9. Altres aportacions

9.1 Entrevista a l'Associació Devesa-Fonteta de Sant Lluís

L'associació veïnal Devesa-Fonteta de Sant Lluís també ha participat en l'elaboració d'aquest informe. S'ha entrevistat al president d'aquesta associació que és de les associacions veïnals més antigues de la ciutat de València. Tal i com recorda l'actual president, els seus orígens es remunten a abans de que fóra legal constituir aquestes agrupacions. En aquells temps, s'uniren aparentment com a un grup de pares i mares del barri que compartien necessitats i inquietuds i, posteriorment, quan es permeteren (d'entre la dècada dels 60 i els 70), fou de les primeres en formalitzar-se com a associació veïnal.

El president explica que, des de fa uns anys, es va decidir no cobrar quotes, de manera que totes les veïnes i veïns del barri, així com els seus comerços, són sòcies i socis de l'associació. La participació, però, no és massa destacada ja que, com comenta, majoritàriament, la gent acudeix quan tenen un problema que els afecta directament. Aquesta és precisament la tasca de l'associació, la de recollir les necessitats, problemàtiques i reivindicacions per formalitzar-les a les entitats municipals. La seu de l'associació pertany a la Fundació Deportiva Municipal i es troba a la Plaça de l'Escultor Pastor, concretament en el que eren els vestuaris de l'antic camp de futbol que va desaparèixer calcula fa uns 30 anys.

A l'analitzar els canvis i l'evolució del barri, el president de l'agrupació veïnal lamenta la pèrdua d'aquest espai esportiu que complia, a més, la funció de ser espai de sociabilitat i punt d'encontre de les veïnes i els veïns del barri. De la mateixa manera, valora com un infortuni el fet que la banda de música de La Fonteta de Sant Lluís, històrica del barri, se n'anés del barri per la manca d'un espai d'assaig al propi barri fa al voltant de 15 o 20 anys. Aquest ha suposat també la desaparició d'un espai de sociabilitat i d'unió veïnal, especialment per a la gent més jove, les quals tenien l'oportunitat d'optar a un oci alternatiu on, a més, aprenien a treballar en equip i construir xarxes.

D'entre les transformacions que ha sofert el barri, també hi ha algunes que es remunten més enrere en el temps. És el cas, per exemple, de la fàbrica de mobles Mocholí que

donava treball a molt del veïnat, directa o indirectament degut la quantitat d'empreses i comerços que funcionaven gràcies a la fabricació de mobles. Recorda com, al tancar, molts comerços també ho feren. Així doncs, comenta que, mentre estava en funcionament, La Fonteta de Sant Lluís era un barri semiindustrial i actualment és un barri dormitori.

En relació amb aquest concepte que planteja l'entrevistat de barri dormitori, s'entrellacen una sèrie de canvis a nivell social relacionades amb la pèrdua de la sociabilitat de proximitat i familiaritat del barri en el seu origen. Tal i com esmenta el president, l'associació té una relació cordial amb altres entitats com la falla, l'associació de jubilats o l'associació d'ames de casa, però sols s'uneixen i conflueixen per a qüestions puntuals. No obstant, cal dir que aquesta pèrdua del vincle i la relació comunitària s'insereix dintre de les tendències urbanes actuals.

Pel que fa a la seua població, el president de la Devesa-Sant Lluís distingeix diversos perfils. En primer lloc, la gent natural de l'antiga pedania de Russafa que ha viscut tota la vida al barri. Dintre d'aquest sector es troben d'una banda, les persones que conegueren un barri envoltat d'hortes i que encara diuen "me'n vaig a València" o "me'n vaig a Russafa", evocant així el passat de poble independent del barri de l'Eixample. D'altra banda, els i les descendents d'aquestes persones que segueixen vivint al barri.

En segon lloc, anomena famílies joves d'altres zones de la ciutat o altres pobles valencians que busquen en La Fonteta de Sant Lluís un barri tranquil en el que viure. També destaca un sector de població d'origen estranger en el que s'inclouen llocs d'origen diversos, que considera que es troben en situació d'integració al barri.

També assenyala la població gitana assentada, des de fa molts anys, en situació de barraquisme per la zona de les vies del tren. La situació de vulnerabilitat i insalubritat en la que viuen aquestes persones és un problema greu ja que l'enclavament es troba entre camps plens d'escombraries i deixalles. Aquesta escombrera genera conflictes amb el veïnat, especialment les que viuen en alqueries a prop. Tot i així considera que aquest assentament no genera les problemàtiques que han generat altres ja desapareguts com el que va estar durant molts anys en l'antiga fàbrica Moncholí. En aquest cas, es tractava d'un assentament amb perfils diversos que va generar greus conflictes entre el veïnat i la

reivindicació, encapçalada per l'associació, de que enderrocaren aquest espai -en el que actualment han construït adossats²⁸. Per últim, altre sector de població en situació de vulnerabilitat al barri és el que viu en situació d'indigència i solen estar per les rodalies de la plaça de l'Escultor Pastor.

Respecte a les necessitats, carències i demandes del barri, el portaveu de l'associació explica que tant en el passat, quan es va constituir l'associació, com actualment, el veïnat de La Fonteta segueix compartint la sensació de deixadesa i abandonament per part de l'administració pública i els òrgans oficials. Al voltant d'aquesta percepció giren les demandes de l'associació veïnal, que reiteren que, a excepció de l'escoleta infantil -construïda fa 40 anys i fruit de la lluita veïnal- no hi ha cap servei municipal. La població jove no té cap espai propi i el Centre Municipal de Joventut més proper és el de Russafa o Malilla. La població gran tenen com a centre de referència el Centre d'Activitats per a Persones Majors de Quatre Carreres, fet que provoca que l'Associació de Jubilats de La Fonteta de Sant Lluís com l'Associació d'Ames de Casa lloguen de manera particular i privada els seus locals. Així doncs, des de l'Associació Devesa-Fonteta de Sant Lluís consideren que caldria un centre cívic municipal que solucionés aquesta manca d'espais per a la sociabilitat i associacionisme. Donada la quantitat de solars buits propietat de l'Ajuntament i de la Diputació de València, consideren que seria un projecte factible.

Altre reclam es centra en la millora dels recursos sanitaris. El centre d'atenció primària és xicotet i no respon a les necessitats del barri. El nou centre de salut és una reivindicació històrica de l'associació que no acaba de tenir resposta, malgrat que fa uns anys es va projectar sobre un terreny en el que, finalment es va construir un pàrquing. D'altra banda, -encara que no és una qüestió que els afecte individualment com a barri- comenta que no s'ha redistribuït el mapa mèdic després de la construcció de La Nova Fe i aquest fet genera l'inconvenient de que la població de La Fonteta de Sant Lluís, just a la vora de l'hospital, tinguen com a referència l'hospital Doctor Peset.

De caire urbanístic, sol·liciten que arreglen alguns punts millorables, com és el cas de la vorera del carrer Entrada Ponce, on tres quadres de llum obstaculitzen el pas i circulació

---

²⁸ <https://www.lasprovincias.es/v/20130905/valencia/derriban-unas-fabricas-tras-20130905.html>
Consultat el 24/10/21

dels i les vianants. Aquesta qüestió puntual s'ha sol·licitat en diverses ocasions, fins i tot com a proposta dintre dels pressupostos participatius de l'Ajuntament de València. La resposta des del consistori és que es contempla solucionar aquesta problemàtica durant la intervenció de la remodelació del carrer prevista.

En relació als serveis i comerços, el portaveu de l'associació considera que és un barri que es troba ben dotat. Malgrat la transformació del barri i la desaparició del comerç local, assenyala que encara es conserven botigues antigues com és el cas de la farmàcia, el forn o l'estanc, que és el comerç més antic de tot el barri. A banda, compten amb dos supermercats xicotets que donen bon servei al barri. Un tret que assenyala comú a tots els barris de la ciutat és el fet de que les verdureries i fruiteries siguen comerços regentats per població migrada, principalment, pakistanesa.

Pel que fa a la comunicació, considera que el servei que ofereix la EMT és òptim i eficaç. Puntualitza que abans de la remodelació del recorregut de les línies, el 7 donava més servei ja que l'itinerari arribava fins Mislata i ara acaba al Mercat Central. Contràriament, valora d'èxit la incorporació de la línia 99 que connecta la zona marítima amb el Palau de Congressos.

Per últim, d'entre les intervencions desempenyades al barri recentment i prèviament reclamades per l'associació, enumera la millora en l'enlluernament del barri, la col·locació de passos de vianants en algunes zones que ho requerien així com el manteniment del parc Escultor Pastor.

9.2 Entrevista al Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors Font de Sant Lluís

Per a l'elaboració d'aquesta guia s'ha contat també amb la col·laboració del Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors Font de Sant Lluís. Malgrat el nom del centre, aquest té la seu al carrer Severiano Goig i, per tant s'ubica al barri veí de Na Rovella, juntament al Centre Municipal de Serveis Socials. Tot i així, aquest és el CMAPM de referència per a la població de La Fonteta de Sant Lluís.

Tal i com exposa el president i algunes de les persones de l'equip directiu (presents durant la realització de l'entrevista), els orígens de l'associació es remunten 38 anys

enrere. Fou l'any 1983 quan sorgeix aquesta associació de persones majors que, encapçalà l'anterior president durant 38 anys. El passat juny del 2021 l'actual equip directiu prengué el relleu.

Conten com presentaren la seua candidatura de junta directiva i foren votats de manera democràtica, que és el sistema que fan servir. Pel que fa a la organització interna, exposen que, el president, vicepresident i el tresorer plantegen propostes que han de ser exposades i aprovades per la resta de la junta directiva. A banda, dues vegades a l'any es realitzen assemblees generals en les que participen les persones associades.

Si bé l'associació es constituí als anys 80, el centre municipal on desenvolupen les activitats i esdevé la seua seu es va inaugurar en juliol de 2002. Abans d'aquesta data tenien altre lloc d'encontre, però les persones entrevistades no recorden la seua ubicació, donat que en aquells anys encara no eren usuàries ni sòcies de l'associació.

A hores d'ara el nombre total de persones associades ascendeix a 355 persones associades, encara que el president assenyala que encara queden moltes renovacions per efectuar-se i les dades no estan actualitzades. Per a associar-se han de ser majors de 65 anys, estar jubilades o ser majors de 55 anys i tenir una invalidesa total permanent. A més, es requereixen dues fotografies, una fotocòpia del DNI i el pagament de la quota anual.

El pagament de 10 euros a l'any ha estat una de les mesures implementades recentment per la nova direcció, ja que fins ara estaven exemptes de pagament. El president explica que aquesta decisió s'ha plantejat per tal de comptar amb altra via de finançament més enllà de les subvencions que reben de l'Ajuntament de València. Aquestes, dotades amb un pressupost de 1.200 euros, descendeixen considerablement una vegada el banc els cobra la comissió per manteniment del compte, (servei que sol tenir el mateix cost en la majoria de bancs, pel que consideren que la solució no passa per canviar de banc). Així doncs, la incorporació de la quota anual va ser un dels punts aprovats en la darrera assemblea general.

Les persones associades -majoritàriament dones, donada la major esperança de vida- són veïnes de distints barris del districte de Quatre Carreres, ja que segons el registre, provenen de La Fonteta de Sant Lluís, Na Rovella, Mont-Olivet, Font d'En Corts i Malilla. En alguns d'aquests barris, com Mont-Olivet i Malilla, existeixen altres Centres

Municipals d'Activitats per a Persones Majors, amb qui manifesten tindre una relació cordial i positiva. Els motius pels quals creuen que decideixen desplaçar-se fins al seu centre són, en primer lloc, pel tracte, en segon, per l'amistat prèvia que puguen tenir entre les persones associades i, en tercer lloc, per les instal·lacions d'aquest centre.

Com la resta de Centres Municipals d'Activitats de Persones Majors de la ciutat de València, el local el facilita l'ajuntament, qui també es fa càrrec de les despeses i el manteniment del mateix així com de la gestió de la subcontracta del servei de cafeteria i restauració que ofereix el centre. A més, com es veurà seguidament, també s'encarrega de bona part de les activitats que s'hi ofereixen. Actualment, compten amb dues persones treballadores contractades per l'ajuntament que s'encarreguen de dur a terme els controls i protocols de prevenció de la COVID. Així doncs, de manera puntual i degut a aquest context concret, hi ha dues persones contractades que prenen la temperatura i demanen el passaport COVID (una contractada des de finals de novembre de 2021 i l'altra des de gener de 2022. Prèviament, des d'abril a setembre de 2021 també va haver una persona realitzant aquestes funcions).

L'horari d'oficina del centre és de dilluns a divendres de 10 a 12 hores del matí; però el centre està obert de dilluns a divendres des de les 9 h. del matí fins a les 19.30 h. de la vesprada. Els caps de setmana, també està obert de vesprades, ja que es duu a terme una de les activitats promogudes per l'associació: el ball. Aquesta oferta d'oci de cap de setmana amb música en directe té molt bona acollida entre les usuàries del centre. Entre setmana, cada vesprada també oferten altra activitat exitosa que es fa a càrrec de tres sòcies del centre: el bingo. A més, també hi ha una coral conformada per moltes de les persones associades. Abans de la pandèmia també es realitzaven excursions i viatges que esperen tornar a reprendre quan la situació sanitària ho permeta.

A banda d'aquestes activitats, setmanalment s'imparteixen una sèrie de tallers, majoritàriament oferits per l'Ajuntament de València i dirigides per personal especialitzat i contractat per l'ajuntament. Les activitats que estan actualment en funcionament i/o s'han sol·licitat per a aquest nou curs són: Gimnàstica, Gimnàstica amb bandes elàstiques, Tai Chi, Envelliment actiu, Nutrició i salut, Temps lliure i oci, Recursos socials, Pintura, Jardineria i Alfabetització digital. A aquestes activitats es sumen dues més gestionades per la pròpia associació: Anglès i Educació general. La primera consta de dos nivells i la imparteix de manera voluntària una professora en la

matèria. La segona la imparteixen conjuntament el president i la secretària de l'associació i és una iniciativa que va sorgir arran de conèixer la situació d'analfabetisme d'algunes de les persones associades.

Un dels aspectes que s'extrau de l'entrevista realitzada al president i altres membres de la junta directiva és la implicació i el servei social que aporten més enllà de coordinar les distintes activitats. En coordinació amb el Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres (especialment amb la treballadora social) o de manera independent, estan pendents de possibles casos de socis que necessiten algun tipus d'ajuda o atenció, ja siga per gestionar-los tràmits burocràtics, assistencials o per escoltar-les i fer acompanyament emocional.

9.3 Referències del barri en premsa

La majoria de notícies relacionades amb La Fonteta de Sant Lluís tenen a veure amb el pavelló de la Font de Sant Lluís, que se li coneix amb el mateix nom malgrat que s'ubica en el barri de Na Rovella, fet que pot dur a confusió entre el veïnat d'altres barris de València. Aquest pavelló és, a més, la seu del València Basket i també recinte d'esdeveniments de referència per al basquet i les Falles, entre altres.

La bandera de la Supercopa ya luce en el techo de la Fonteta. Las Provincias, 5/10/2017

<https://www.lasprovincias.es/deportes/valencia-bc/bandera-supercopa-luce-20171005005617-ntvo.html>

La Fonteta tiene la llave para ir a la Copa. Las Provincias, 29/12/2018

<https://www.lasprovincias.es/deportes/valencia-bc/fonteta-llave-copa-20181229005138-ntvo.html>

A 'reventar' la Fonteta para conseguir una histórica clasificación a semifinales de Liga DIA. Plaza Deportiva, 14/4/2019

<https://plazadeportiva.valenciaplaza.com/a-reventar-la-fonteta-para-conseguir-una-historica-clasificacion-a-semifinales-de-liga-dia>

Estas son las medidas de Valencia Basket para sus socios y aficionados para asistir a la Fonteta. Plaza Deportiva, 8/9/2020

<https://plazadeportiva.valenciaplaza.com/valencia-basket-medidas-socios-aficionados-asistencia-fonteta-temporada-2020-2021>

La Fonteta acogerá el torneo de pretemporada de la Euroliga. Las Provincias, 5/8/2020

<https://www.lasprovincias.es/deportes/valencia-bc/fonteta-acogera-torneo-20200805125612-nt.html>

La Fonteta derriba otro muro. Las Provincias, 25/4/2021

<https://www.lasprovincias.es/deportes/valencia-bc/fonteta-derriba-muro-20210425010913-ntvo.html>

Una confusión marca la gala de la Fonteta. El Periodic, 22/9/2019

https://www.elperiodic.com/valencia/confusion-marca-gala-fonteta_640345

La Fonteta volvió a brillar para conocer a las Cortes de Honor de las Falleras Mayores de Valencia 2022. Horta Noticias, 3/10/2021

<https://www.hortanoticias.com/la-fonteta-olvio-a-brillar-para-conocer-a-las-cortes-de-honor-de-las-falleras-mayores-de-valencia-2022/>

Il Divo enamora Valencia pese a llegar dos horas tarde a su cita de la Fonteta. Horta Noticias, 9/9/2018

<https://www.hortanoticias.com/il-divo-enamora-valencia-pese-a-llegar-dos-horas-tarde-a-su-cita-de-la-fonteta/>

Valencia reedita la final más joven del World Padel Tour. El Mundo, 5/9/2020

<https://www.elmundo.es/deportes/padel/2020/09/05/5f53e302fc6c83ff128b467c.html>

La construcció del Casal Arena España, el que serà la nova seu del València Basket, al barri de la Ciutat de les Arts i les Ciències, també es relaciona amb el barri de La Fonteta de Sant Lluís, al ubicar-se just enfront, a l'altra banda de l'avinguda Antonio Ferrandis, i dintre de la seua àrea d'impacte.

El Valencia Basket ya trabaja en el proyecto de un nuevo pabellón. Las Provincias, 28/9/2017

<https://www.lasprovincias.es/deportes/valencia-bc/valencia-basket-trabaja-20170928002631-ntvo.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

El futuro pabellón del Valencia Basket transformará el barrio de la Fonteta. Levante-EMV, 17/4/2018

<https://www.levante-emv.com/deportes/2018/04/17/futuro-pabellon-valencia-basket-transformara-11991350.html>

Y con el nuevo pabellón, ¿qué pasará con la Fonteta? El Mundo, 10/2/2018

<https://www.elmundo.es/comunidad-valenciana/2018/02/10/5a7df62de2704ea43c8b4664.html>

Aprobada la modificación del PGOU para construir el València Arena de Juan Roig. La Vanguardia, 14/5/2020

<https://www.lavanguardia.com/local/valencia/20200514/481143122857/modificacion-pgou-construir-valencia-arena-juan-roig.html>

El projecte d'oci Casal España Arena, del propietari de Mercadona, amenaça de gentrificar el districte Quatre Carreres de València. Directa, 8/7/2020

<https://directa.cat/el-projecte-doci-casal-espana-arena-del-propietari-de-mercadona-amenaca-de-gentrificar-el-districte-quatre-carreres-de-valencia/>

Las obras del Arena València reutilizarán el agua equivalente a 700 piscinas para regar la huerta. Levante-EMV, 17/5/2021

<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/05/17/obras-arena-valencia-reutilizaran-agua-51895169.html>

L'Arena de València es prepara per començar a alçar l'estructura i manté la previsió d'inauguració el 2023. Eldiario.es, 15/5/2021

https://www.eldiario.es/comunitat-valenciana/val/l-arena-valencia-prepara-per-comencar-alcar-l-estructura-i-mante-previsio-d-inauguracio-2023_1_7935175.html

Les intervencions urbanístiques dels darrers anys, ja siguen d'adequació, rehabilitació o nova construcció, en el barri de La Fonteta de Sant Lluís centren l'atenció de la premsa. Entre elles destaca la restauració de la font que dona nom al barri i els nous projectes de cohesió de la zona.

La Fonteta de San Lluís brotaba de los cimientos de la torre. Las Provincias, 03/09/2011

<https://www.lasprovincias.es/v/20110903/valencia/fonteta-lluis-brotaba-cimientos-20110903.html>

València dignifica la 'fonteta' que da nombre a la Fuente de San Luis. Valencia Plaza, 19/17/2017

<https://valenciaplaza.com/valencia-dignifica-la-fonteta-que-da-nombre-a-la-fuente-de-san-luis>

València liquida el PAI de Quatre Carreres y asume la gestión directa del plan urbanístico. 20 minutos, 21/11/2017

<https://www.20minutos.es/noticia/3192696/0/gestion-directa-pai-quatre-carreres-valencia/>

Viviendas públicas, zonas verdes y centros educativos en la nueva Fuente de San Luis. Levante-EMV, 18/12/2019

<https://www.levante-emv.com/valencia/2019/12/18/viviendas-publicas-zonas-verdes-centros-11755565.html>

La construcció de 4.628 habitatges amenaça el patrimoni mediambiental i històric del sud de València. Directa, 10/04/2019

<https://directa.cat/la-construccio-de-4-628-habitatges-amenaca-el-patrimoni-mediambiental-i-historic-del-sud-de-valencia/>

El Ayuntamiento reurbanizará el entorno de la estación Font de Sant Lluís y lo conectará con la Fonteta. 20 minutos, 15/5/2020

<https://www.20minutos.es/noticia/4259392/0/el-ayuntamiento-reurbanizara-el-entorno-de-la-estacion-font-de-sant-lluis-y-lo-conectara-con-la-fonteta/?autoref=true>

El ayuntamiento rehabilitará cuatro solares que se usan como aparcamiento. Levante-EMV, 8/1/2021

<https://www.levante-emv.com/fotos/valencia/2021/01/08/ayuntamiento-rehabilitara-cuatro-solares-aparcamiento-27185340.html>

La milagrosa Fonteta de sant Lluís hace años que no funciona. Levante-EMV, 07/10/2021

<https://www.levante-emv.com/valencia/2021/10/07/milagrosa-fonteta-sant-lluis-anos-58129142.html>

Altres mencions tenen a veure amb l'estació de tren de la Font de Sant Lluís i la seua conversió, tant com a punt logístic com en parada del futur túnel.

València-Font de Sant Lluís, una estación en desuso. Levante-EMV, 02/05/2017

<https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2017/05/02/valencia-font-sant-lluis-estacion-12189074.html>

Gobierno autoriza el convenio para el desarrollo de la terminal intermodal y logística de València-Font de Sant Lluís. 20 minutos, 17/04/2019

<https://www.20minutos.es/noticia/3618351/0/gobierno-autoriza-convenio-para-desarrollo-terminal-intermodal-logistica-val-ncia-font-sant-lluis/>

Adif adapta Font de Sant Lluís para crear un nodo logístico. Levante-EMV, 24/12/2020

<https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2020/12/24/adif-adapta-font-sant-lluis-26699326.html>

Las quejas de los regantes de la huerta sur obligan al ayuntamiento a darles más agua. Levante_EMV, 12/08/2020

<https://www.levante-emv.com/valencia/2020/08/12/quejas-regantes-huerta-sur-obligan-11193018.html>

El túnel pasante permitirá viajes directos de Xàtiva y Gandia a Castelló. Levante-EMV, 02/11/2021

<https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2021/11/02/tunel-pasante-permitira-viajes-directos-59057224.html>

10. Conclusions

El barri de La Fonteta de Sant Lluís és un dels set barris que conformen el districte de Quatre Carreres. Amb una població de 2.995 habitants, és el barri amb menys extensió territorial. Una anàlisi dels seus orígens històrics i la seua evolució, ens permet veure com al llarg dels anys aquest barri ha anat perdent terreny, principalment agrícola, a mesura que ha anat expandint-se la ciutat de València. Així doncs, aquell nucli d'alqueries que en el seu dia va pertànyer al poble de Russafa, va anar transformant-se passant a ser de poble pedani a barri de la ciutat. D'aquell passat queda com a testimoni la font que li dona nom al barri i alguna alqueria. La resta, va anar desapareixent. És a dir: la forma de vida comunitària de poble, els comerços tradicionals, l'horta i el vincle identitari com a barri obrer. En aquesta transformació, especial impacte va tindre el Pla Sud, com a altres territoris del sud de València. En aquest cas concret de manera indirecta, ja que si bé no es produïren expropiacions d'habitatges, la construcció de la infraestructura del ferrocarril condicionaria la vida del barri.

A nivell demogràfic, el barri té la mateixa tendència que el conjunt de la ciutat de València pel que fa a la distribució per edat i sexe, segons procedència i comunitats autònomes de procedència. Respecte a la població estrangera, a La Fonteta de Sant Lluís destaca la població procedent de països d'Amèrica del Sud, de la Unió Europea i Àfrica, sent en 2021 romaneses i pakistaneses les nacionalitats més habituals. On sí s'observen diferències significatives respecte a la ciutat de València és pel que fa a la quantitat de població aturada, que és gairebé el doble en el cas del barri. Aquesta xifra es relaciona amb les dades sobre vulnerabilitat en les que es constata que La Fonteta de Sant Lluís és una de les zones potencialment vulnerables dintre de la demarcació territorial del CMSS de Quatre Carreres.

Segons la valoració del personal del CMSS de Quatre Carreres, es tracta d'un barri demandant de recursos socials, on destaquen dos perfils majoritaris: la població gran en situació de desatenció i, per tant, en una manca de xarxa familiar i social; i població migrant, majoritàriament regularitzada i integrada. El portaveu de l'Associació de Veïns Devesa-Font de Sant Lluís, afegeix un tercer perfil de població amb necessitats socials: la població romana que viuen en assentaments en una zona molt concreta del barri

que, per la descripció, deu estar en el llinar amb el terme de Font d'En Corts de la pedania de La Punta.

Des d'aquesta associació veïnal, que és una de les més antigues de la ciutat de València, lamenten la pèrdua d'algunes infraestructures amb les que comptava el barri, especialment per la funció social que tenien pel que fa a la sociabilitat i lloc d'encontre comunitari. El seu president exposa com, el barri ha passat de ser un barri obrer amb la seua pròpia indústria, on destaca l'antiga fàbrica Moncholí, a ser un barri dormitori.

Aquest fet s'observa en un nou perfil poblacional constituït per parelles joves amb fills i filles d'altres zones de la ciutat, que es sumaria al perfil de població immigrant i població autòctona de La Fonteta de Sant Lluís. Respecte aquest nou perfil de famílies joves, les dades reflecteixen un major percentatge de població d'altres zones de la ciutat en el cas de La Fonteta de Sant Lluís que, segons el president de l'agrupació veïnal, decideixen viure en aquest barri per la seua tranquil·litat. En aquesta decisió, també pot incidir el preu més barat de la vivenda respecte a la resta de la ciutat (el valor total està més de 16.000€ per baix), així com la construcció de les noves vivendes familiars en el terreny on antigament estava la fàbrica Moncholí. Aquesta diferència de preu encara resulta més exagerada si es compara amb les noves construccions que s'estan duent a terme en el barri veí de Ciutat de les Arts i les Ciències al voltant del pavelló Casal España Arena.

El barri compta amb solars en els que es preveuen habitatges de nova construcció. Segons les persones entrevistades, alguns d'ells són propietat de l'Ajuntament de València o de la Diputació de València, i consideren que s'haurien d'emprar per tal de dotar el barri les infraestructures que requereixen, com per exemple, un centre d'atenció primària en condicions. Exposen que, a excepció d'una escoleta municipal, el barri no compta amb serveis municipals. El Centre Municipal de Joventut més proper és el de Nazaret o Malilla, però els joves de La Fonteta de Sant Lluís no són usuàries de cap. D'altra banda, pel que fa al Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors a aquets barri li correspon el de Quatre Carreres. Mitjançant l'entrevista al seu equip directiu, s'ha constatat que sí hi ha població gran que en fa ús. D'altra banda, de manera autònoma i independent, el barri compta amb una associació de persones jubilades i altra d'ames de casa. Des de l'Associació Devesa-Font de Sant Lluís consideren que

caldria un centre social on es pogueren reunir el veïnat i tractar d'afavorir el vincle comunitari i revertir la seua situació com a barri dormitori.

El futur de La Fonteta de Sant Lluís depèn, d'una banda de les intervencions i millores que es realitzen dintre del propi barri, però també, inevitablement, dels plans urbanístics i de creixement que es preveuen en les zones del seu voltant. Així doncs, el PAI Fonteta de Sant Lluís, el PAI Malilla Nord, la construcció del nou barri Turianova o el pavelló Casal España Arena afectarà de manera indirecta al barri de La Fonteta de Sant Lluís.

11. Bibliografia

Informes i estudis

Institut Universitari de Recerca d'Enginyeria Energètica; Universitat Politècnica de València (2016): *Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l'Ajuntament de València*. València.

Lorente, Raúl (Dir.); J. Ramírez, J. Verónica; Climent, Víctor F.; Ingellis, Anna Giulia; Guamán, Adoración; Carbonell, Juan A. (2017): *Diagnóstico de necesidades sociales en la ciudad de Valencia: Colectivos vulnerables y nuevos perfiles de vulnerabilidad en un contexto de grave crisis económica*. València, Ajuntament de València i Universitat de València.

Oficina Estadística, Àrea de Gestió de recursos (2019): *Áreas Vulnerables a la ciudad de València. Secciones Censals*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística, Àrea d'Informació i Planificació (1981): *Els nous districtes de la ciutat de València. Comissió Municipal per a la Redistribució Territorial i Administrativa*. València, Ajuntament de València.

Oficina Estadística. Oficina d'estudis (2001): *Actualización del indicador de nivel de renta de los distritos y barrios de la ciudad de Valencia para el año 2001*. València, Ajuntament de València.

Secció de Planificació i Innovació (2020): *Informe del documento Áreas vulnerables a la ciudad de València. Secciones censals, 2019. Aplicado a los centros municipales de Servicios Sociales CMSS*. València, Ajuntament de València.

Servei d'Informació (2011): *Memòria del CMSS Quatre Carreres*. València, Ajuntament de València.

Secció Planificació i Innovació (2021): *Memoria SIUSS Servicio de Información CMSS Quatre Carreres 2020*. València, Ajuntament de València.

Llei 5/2008 de 6 de març de l'Horta Valenciana.

Webgrafia

Blog Harca <http://blog.harca.org/>

Blog J. Diez Arnal: <http://www.jdiezarnal.com>

Blog La Valencia Curiosa <https://valenciacuriosa.blogspot.com>

Catàleg de Patrimoni Urbà <https://www.uv.es/catedra-horta-valencia>

El Diario: <https://www.eldiario.es/>

El Periòdic.com: <https://www.elperiodic.com/val/>

El Mundo: <https://www.elmundo.es/>

Empresa Municipal de Transporte de València: <https://www.emtvalencia.es>

Horta Noticias: <https://www.hortanoticias.com/>

La Directa: <https://directa.cat/>

La Vanguardia: <https://www.lavanguardia.com/>

Las Provincias: <https://www.lasprovincias.es>

Levante EMV: <https://www.levante-emv.com>

Metrovalencia: <https://www.metrovalencia.es/>

Plaza Deportiva: <https://plazadeportiva.valenciaplaza.com/>

Valencia Plaza: <https://valenciaplaza.com>

20 minutos: <https://www.20minutos.es/>

Fonts primàries

Entrevista a la directora del Centre Municipal de Serveis Socials de Quatre Carreres.
(13/07/21)

Entrevista a l'equip directiu del Centre d'Activitats per a Persones Majors de Font de
Sant Lluís (14/01/22).

Entrevista al president i un soci de l'Associació Devesa-Fonteta de Sant Lluís (20/01/22)